† Cu Dumnezeu înainte!

MIŞCAREA

Apare bilunar
8 pagini–150 lei

Publicaţie a Noii Generaţii
Editor: Mişcarea Pentru România

Anul III, Nr. 6 (27)
16–31 martie 1994

DIN SUMAR:

- Naţionalismul — Marian MUNTEANU — pag. 3
- PNŢ-ul şi Armata Roşie — Silviu RAREŞ — pag. 5
- Complot la Vatican — pag. 4
- Moses Rosen şi Lenin & Comp. — pag. 2

Alte măşti, aceeaşi piesă...

„Mişcarea" reflectă în paginile sale preocupările şi frământările Noii Generaţii, contribuind la dezvoltarea curentului de gândire şi acţiune declanşat de tineretul român prin mişcările din 1989-1990.

Pe plan spiritual-religios, „Mişcarea" este o publicaţie creştină ortodoxă, aşezată sub autoritatea duhovnicească a Bisericii Ortodoxe Române.

Ca orientare culturală, „Mişcarea" urmează linia naţională, reprezentată în istoria culturii şi publicisticii româneşti de personalităţi exemplare ca Mihai Eminescu, Nicolae Bălcescu, Nicolae Iorga, Nae Ionescu, Mircea Eliade, Petre Ţuţea.

Din punct de vedere politic, „Mişcarea" promovează doctrina naţional-democrată, aşa cum este formulată în documentele programatice ale Mişcării Pentru România.

LA RĂSCRUCE

Au devenit locuri comune observaţiile critice cu privire la calitatea scenei politice româneşti. Este totodată clară pentru oricine amploarea crizei pe care o traversăm, momentul de răscruce în care se află România. Pentru noi, acesta poartă numele „nevoia de adevăr". Iar la originea crizei se află întemeierea în minciună.

În urmă cu câtva timp (vreo 2, 3 ani) răspunderea părea a fi foarte precisă. Susţinătorilor FSN li se spunea: opoziţia „destabilizează", vrea să „vândă ţara". Celorlalţi li se arăta ca singur pericol, FSN-ul şi Iliescu. Lucrurile încep, însă, să se limpezească. Uriaşul electorat al lui Ion Iliescu s-a lămurit în bună măsură cu cine a avut de a face. Electoratul opoziţiei de asemenea. Am constatat, bunăoară, între timp, că intriga, ipocrizia şi politicianismul meschin sunt prezente în ambele tabere. Am remarcat îndeosebi acelaşi dezinteres (chiar dispreţ) faţă de afirmarea valorilor şi reperelor specifice spaţiului românesc, atât într-o parte cât şi în cealaltă din cele care compun şi polarizează Parlamentul actual. Peste tot se plăteşte tribut aceleiaşi concepţii pervertite despre naţiune şi naţionalism. Şi mai ales, atotstăpânitoare este minciuna, ca mod de a fi, însuşit şi practicat de domniile lor, onor politicienii „democraţi".

Politicieni asupra cărora apasă o grea povară, fie ei fesenişti, social-democraţi, liberali ori penelişti. Oportunismul, compromisurile de tot felul, erorile, ori mai grav, ticăloşiile comise, au înlăturat orice idee de încredere sau respect întrânşii. Atraşi doar de himera puterii, grăbiţi să-şi satisfacă obscure complexe, simpli veleitari ori demagogi de profesie, întreaga lor „activitate" politică a reuşit să stârnească dispreţul, repulsia, jena. Jena deoarece uneori e greu să spui unor oameni în vârstă: „sunteţi necinstiţi, aţi mințit!" Sau mai rău, să-i notezi drept imbecili ori ticăloşi. În plus şi unii dintre noi, ca toată lumea, am trăit iluzia „opoziţia = anticomunişti", „puterea = comunişti". Am crezut în antagonismul (cel afişat) „taberelor".

Ne-am dumirit totuşi şi am ajuns astăzi să fim ceea ce suntem. Expresia politică a Noii Generaţii, în luptă pentru o Românie viitoare... dar şi o mişcare de idei aflată în confruntare cu întreg spectrul politic actual. Duşmăniţi şi atacaţi şi de opoziţie şi de putere.

Încă înainte de a ne înfiinţa, când abia se închega ideia de constituire a unei mişcări politice a tineretului, au şi au apărut primele atacuri. Nu apucaserăm să facem nimic, nici nu existam practic şi ne şi fuseseră atribuite, prin „savante" procese de intenţie, tot felul de etichete. Imediat după înfiinţare, în tot cursul anului 1992, cadrele aparatului de stat ne „însoţeau" la vedere în toate deplasările prin ţară, şi dacă dinspre partea miliţienilor era de aşteptat suspiciunea faţă de noi, foştii „huligani", „golani" etc, mai interesante au fost reacţiile unor şefi ai opoziţiei ajunşi „stăpâni" în unele oraşe. Ne-au interzis difuzarea ziarului,. ne-au refuzat dreptul la sedii în oraşele „lor", am fost chiar ameninţaţi deschis, şi s-a mers până acolo încât în unele organizaţii studenţeşti oamenii „opoziţiei" au înscenat adevărate dosare de cadre pentru a depista şi demasca „periculoşii" aderenţi ori simpatizanţi ai Mişcării. „Opozanţi" de marcă au salutat cu satisfacţie încercarea preşedintelui Ion Iliescu de a ne scoate din viaţa politică, în afara legii. Publicaţii ale „opoziţiei" ne-au refuzat elementare drepturi la replică în faţa injuriilor şi calomniilor, organizându-se în schimb dezbateri şi conferinţe dedicate „reprimării" noastre. Ne-am găsit pomeniţi în „Pravda" dar şi la „Europa Liberă" sau „Deutsche Welle", în „România Mare", „Europa" şi „Azi" dar şi în „22" sau „Revista Cultului Mozaic". Pretutindeni acelaşi discurs, aceleaşi formulări, ba chiar, uneori, acelaşi limbaj.

Am reamintit aceste lucruri nu pentru a ne plânge cu ceva, Doamne fereşte! Ne-am ridicat la luptă conştienţi că vom fi atacaţi din toate părţile. Lucru care ne bucură, căci ce bucurie mai mare poate fi decât să fim atacaţi pentru o credinţă curată?

Momentul politic actual aduce la lumină mai mult ca oricând reala dispunere a câmpului politic. Îl vedem cu toţii pe dl Roman râjind alături de cel pe care-l sugruma strigând isteric „s-au demascat!" Iar dnii Raţiu şi Manolescu sunt iată, pe post de tovarăşi de drum – ca să nu zicem dame de companie – pentru Ion Iliescu. Şi recent întreaga Convenţie Democratică saluta, prin dl Coposu, instalarea de către dl Iliescu, la Justiţie, a dlui Chiuzbaian, fost colaborator a lui Vadim Tudor, dar şi francmason, se pare! La o privire lejeră aceste exemple ar ilustra regula jocului politic în democraţie. Dl Manolescu atingea probabil esenţa acestuia printr-o sintagmă memorabilă: „înţelegerea profitabilă"!

Iar dl Diaconescu, mai recent, în „Dreptatea" argumenta „căderea la pace" dintre PNŢCD şi FDSN cam în aceleaşi cadre ale luminatei formule manolesciene. Când noi avertizam cu multă vreme în urmă asupra „straniilor" congruenţe dintre „tabere" eram acuzaţi că dăm în putere şi opoziţie deopotrivă din pur (şi simplu?) extremism. Astăzi însă nu mai este necesar să fim noi cei care oferim argumente ale înţelegerii opoziţie – putere. O fac dânşii, „opozanţii" mult mai bine. Vedem cum se antamează târguri, cum se pregătesc rotaţii de cadre, regrupări de fapt ale aceluiaşi eşalon împărţit vremelnic în echipe ce poartă culori diferite.

Semnificaţiile ascunse ale acestor înţelegeri pot fi găsite undeva în trecut, acolo unde se află alte înţelegeri ale căror consecinţe le vedem acum. Răspunderile, grave, rămân însă nemărturisite, încă neasumate cinstit. Căutând mai atent ajungem din nou la „Dosarul comunismului" ale cărui file au fost umplute şi de PNŢ, şi de PNL. Şi culmea, s-ar părea că amara răzbunare a istoriei, întoarsă împotriva lor, nu le-a folosit cu nimic. Au uitat de cuvintele lui Lenin şi Stalin (pe care-l preamăreau şi ei, odată), cu privire la „tovarăşii de drum". Oare ce lecţie mai cumplită le-ar fi trebuit celor care azi, după atâta suferinţă, se aşează din nou alături de brucani şi neulanderi şi martieni? Cum de le mai dă încă mâna să se complacă în zaiafeturi, firiteseli şi îmbrăţişări, cu cei preabine ştiuţi, drept duşmani şi trădători? Ori au rămas cu toţii încremeniţi în formula acelui blestemat „ex oriente lux"? Noi cel puţin asta vedem de atâta vreme şi încă, totuşi, ne mirăm de unde atâta orbire, atâta voinţă de a trăi în minciună, de a minţi neîncetat. Ceea ce înseamnă că nu au înţeles nimic, absolut nimic din toată tragedia acestui neam şi nici nu vor mai putea pricepe prin ce-au trecut şi ce şansă miraculoasă le-a adus jertfa copiilor, în decembrie. Şansa de a-şi salva sufletele, de a scăpa din întuneric, de a se scutura de minciună.

Deoarece, să nu uităm, momentul decisiv al insurecţiei din 1989 a fost disperata descătuşare de minciună. Copiii cetăţii au strigat: „Împăratul e gol!". Şi pentru prima oară, după jumătate de secol în România s-a strigat adevărul, s-a afirmat eliberarea de minciună, s-a murit pentru asta. Forţa acestui elan a paralizat Sistemul. Şi se uită prea uşor că cei care au fost detonatorul exploziei naţionale ce a pulverizat zidurile Sistemului au fost tinerii, neatinşi de minciuna în care s-au scăldat cei care şi astăzi au pretenţia conducerii ţării. Ştim cu toţii acum, am văzut că temelia Sistemului a fost adânc săpată pe o fundaţie cimentată cu minciună, ură, ipocrizie, impostură şi laşitate.

Că dumnealor, zidari ai minciunii, sunt incapabili să înţeleagă necesitatea schimbării radicale de orizont, concepţie şi mentalitate impuse de momentul unic al acelui decembrie, iarăşi am văzut. Mai ştim, în plus, că ceea ce le este comun acestor stimaţi penetişti, liberali, şi fesenişti, este lipsa oricărei legitimităţi. Am avut timp să aflăm şi poziţia partidelor istorice faţă de tovarăşul Stalin, faţă de Armata Roşie şi multe altele încă. Târziu, dar totuşi am aflat în pofida jalnicelor încercări de escamotare a adevărului. Am înţeles ce îi leagă atât de strâns unii de alţii, acolo, pe scena politică, de ce tot mereu se sprijină „numai împreună", ca la domino, unii de alţii, de ce în sfârşit nu le convine generaţia noastră şi crezul său politic naţional. Fiindcă ei ştiu prea bine că singurii cu drept la cuvânt sunt tinerii, singurii dezlegaţi de apăsarea erorilor, de tributul minciunii.

Acum înţelegem cu toţii, din ce în ce mai bine, că ceea ce doream cu atâta ardoare – libertatea – nu se poate obţine decât prin noi, prin efortul nostru, întemeindu-ne numai pe adevăr. Oricât de puţini ar fi astăzi cei care păşesc pe această cale, prin ei doar, adevărul va ieşi la lumină. Şi cât de curând nevoia vitală a României, separarea minciunii de adevăr, se va săvârşi. Zadarnice vor fi loviturile, ura şi netrebniciile. Va sosi şi sorocul adevărului, când vremea slujitorilor minciunii se va isprăvi.

Astăzi, faptele confirmă justeţea poziţiei noastre, ca organizaţie de luptă pentru România. De-abia acum urmează, însă, pe măsură ce se dezvelesc feţele minciunii, adevărata bătălie, cu cei care distribuie măştile. Şi nimeni nu va putea sta deoparte.

George RONCEA

În viitor vor apărea:

* Nostalgicii „Celuilalt marxism"

* Confruntarea secolului XX: New Age

Anul III Nr. 6 (27)
16 – 31 martie 1994

Consecinţele alegerilor din Moldova

Alegerile din 27 februarie au fost câştigate de forţele pro-imperiale. PDAM şi Alianţa Socialiştii -Edinstvo deţin 43,1% şi respectiv 22% din mandate, iar partidele româneşti – FPDC şi Blocul Ţăranilor şi Intelectualilor – 7,5% şi 9,2%.

Oricum, alegerile au tranşat problema *puterii*. După criza politică declanşată în vară de refuzul Parlamentului de a ratifica aderarea Moldovei la CSI, preşedintele Snegur a intrat direct în lupta politică şi acum el dispune de un Parlament după chipul, asemănarea şi dorinţele sale. Singurul lucru bun pentru cauza românească este această *clarificare politică*. De acum încolo se ştie măcar cine conduce, *încotro* conduce şi *cine* urmează să răspundă. Încât, opinăm că terenul fundamental pentru lupta politică devine din ce în ce mai mult chestiunea economică şi implicit starea *socială*, ambele catastrofale azi între Prut şi Nistru. Mai experimentaţi, foştii comunişti coloraţi de circumstanţă după prăbuşirea URSS au exploatat economic, punându-l pe seama promotorilor schimbării, care în Basarabia s-au dovedit a fi intelectualii de orientare naţională românească. De unde şi asocierea subtilă pe care proimperialii au făcut-o între dosarul economico-social grav şi „vinovăţia" forţelor româneşti ce au promovat schimbarea! De unde şi „unica" soluţie propusă de ei – revenirea la vechea matcă!

În ciuda refluxului politic al forţelor naţionale româneşti între Prut şi Nistru azi, Moldova este acum destul de diferită de fosta RSS Moldovenească. Independenţa sa este recunoscută nominal la ONU şi de marile Puteri. Moldova este membră a CSCE şi are relaţii diplomatice şi economice cu zeci şi zeci de state. În interior, pluralismul politic şi bruma de libertăţi cetăţeneşti creează un peisaj sensibil diferit de ceea ce era prin '88 R.S.S. Moldovenească. Deschiderea spre exterior şi în special spre România, adoptarea limbii române ca limbă oficială, a alfabetului latin, a simbolicii naţionale româneşti – tricolor şi imnul „Deşteaptă-te Române!" – şi recent a *limbii* moldovenesc, au avut efecte care i-au speriat pe partizanii „cărţii" ruseşti. Lent dar irezistibil toate acestea au lucrat spre o înstrăinare românească a fostei noastre provincii. De unde şi asaltul ce se conturează de pe acum împotriva lor la Chişinău. Căci să nu ne înşelăm: în vara lui 1990 gândeau şi simţeau româneşte abia 8% dintre electori; la recentele alegeri – şi nu mai amintim de condiţiile în care ele s-au ţinut! – au votat pentru apropierea de România 16%. Este încă foarte puţin. Abia un sfert dintre moldoveni gândesc aşa; dar acest procent este dublu faţă de ce era cu nici patru ani în urmă! Cum spune românul, numai în mărul care dă fructe bune se aruncă cu ciomagul! Încât, una din zonele fierbinţi ale viitoarei etape este apărarea a tot ceea ce este românesc în plan cultural, etnic, religios etc.

Cele de mai sus sunt valabile şi în plan politic. Sondajul de opinie „la sfat cu poporul" este un lucru fără precedent. Guvernele nu fac sondaje; ele organizează *referendumuri* sau *plebiscite*. Prin urmare, în absenţa unei legi organice a referendumurilor sau a unor prevederi constituţionale, „sondajul" acesta nu are nici o putere *juridică*. Cu atât mai mult cu cât el nu s-a desfăşurat şi în Transnistria, iar Moldova este ţară practic încă ocupată! Scopul lui este evident politic. Prin felul în care a fost formulată „întrebarea" (în fapt vreo cinci întrebări!) acest sondaj este un monument de *perfidie politică*, dar şi de *plurivalenţă*! Să vedem!

Efectuat imediat după alegeri – previzibil adjudecate de oamenii trioicii Snegur-Sangheli-Lucinski – el nu se preocupă atât de chestiunea *independenţei*, cât de *refacerea vechii RSS Moldoveneşti!* În fond, independenţa, mai întâi nominală (cum devenise deja) şi mai apoi de substanţă, era şi rămâne cel mai mare pericol pentru forţele pro-ruse. De ce? Păi pentru că *independenţa nominală* era o clară depunere de cerere de divorţ faţă de fostul (şi viitorul!) imperiu, iar *independenţa de substanţă*, reală deci, ar fi devenit o *pronunţare de divorţ* faţă de fostul (sau viitorul!) imperiu. Pe tot acest parcurs – de la independenţă nominală la independenţă reală – în timp ce relaţiile cu Rusia s-ar fi schimbat net calitativ, relaţiile cu România ar fi devenit mereu mai strânse, iar între Prut şi Nistru, locul rusificării l-ar fi luat *o tot mai clară şi ireversibilă încălzire românească!* Fără acest prealabil, unirea nu ni se pare posibilă şi – prin complicaţiile ei geo-politice – nici dezirabilă atât pentru România, cât şi pentru naţiunea română în ansamblul ei! Din păcate, forţele româneşti nu par a fi (şi nici în trecutul apropiat nu au fost!) destul de conştiente de aceste aspecte. În schimb, adversarii pro-imperiali au sesizat de unde vine pericolul principal pentru ei! În fond, sondajul „consfinţeşte" lucruri incomparabile între ele în contextul Moldovei de azi. Caracterul unitar şi indivizibil, independent, frontierele de la 23 iunie 1990 (data proclamării suveranităţii Moldovei), calitatea de membru la ONU, politica de neutralitate (!), drepturi egale pentru toţi cetăţenii (ce facem cu cei ce votează româneşte? – îi condamnăm la moarte sau îi scoatem în afara legii?) – vor impune, desigur, un compromis în buna tradiţie a domnului Snegur. Iar numele acestui compromis şi direcţia sa sunt clare: se va reveni tot mai mult la ceea ce era fosta RSS Moldovenească (vezi caracterul „unitar şi indivizibil" al acesteia – chit că mai întâi taica Stalin o dezmembrase în vreo patru hălci!) şi se va intra tot mai adânc în CSI (vezi perfidia şi lipsa de consistenţă a politicii de „independenţă" şi de „neutralitate", „validate", nu-i aşa, la acest sondaj)!...

Unde va duce actuala turnură a politicii grupului Snegur-Sangheli-Lucinski, vom vedea destul de curând. Sigură de atuurile ei economice, de mâna liberă pe care occidentul i-o lasă (în pofida „principiilor" ferm aplicate celor mici şi slabi!) Rusia nu va veni în întâmpinarea acestui „compromis" decât cu noi şi noi pretenţii! Nu este exclus ca pe tot acest parcurs, troica să devină un „duum virat", iar domnul Snegur să îşi piardă postul său de preşedinte!

Pentru forţele româneşti din Moldova, credem, s-a ieşit din perioada romantică a luptei naţionale şi se intră într-o nouă etapă. Una cu mult mai dură şi în care – tocmai de aceea – se impune o rapidă maturizare pe toate planurile.

Pentru lumea politică din România, vremea iluziilor, a demagogiei imitativ-„naţionaliste" a trecut! Chestiunea românilor de peste Prut se dovedeşte cu mult mai complicată decât încă pare. Evoluţiile din ultima vreme ar trebui să suscite o dezbatere clarificatoare, în locul căreia până acum am avut numai penibile tentative de atragere de capital politic, supralicitări lipsite de substanţă şi dilentantism cu carul.

Am dori să atragem atenţia asupra câtorva aspecte care ies din contingent.

Reunirea la Prut este o chestiune care depăşeşte sfera politicului imediat. Ea aparţine sferei destinului naţional. Prin urmare, ea impune o viziune nu numai de lungă perspectivă, dar şi una cvasi-globală. După prăbuşirea comunismului clasic în Europa, s-au produs pentru prima dată schimbări majore de frontieră în Europa. A dispărut RDG şi s-a reunificat Germania. S-a dezmembrat Jugoslavia, unde naşterea unor noi state naţionale se face cu preţul unui sângeros război „intern". S-a dezmembrat paşnic Cehoslovacia. S-a dezmembrat URSS! Ceea ce au comun aceste mutaţii de frontiere este că ele au fost *frontiere interioare!* Fie vechi frontiere federale au devenit acum frontiere naţionale, fie frontiere interne s-au resorbit – ca în cazul Germaniei – rezultând – mai vechi state naţionale. Niciodată însă, până în prezent, un stat naţional nu a dobândit teritorii pierdute după 1945! Pentru România acest aspect contează enorm. În primul rând, unificarea – ipotetică – a României cu Republica Moldova, prin prisma celor de mai sus este mai mult decât o simplă resorbţie de frontieră internă, căci ea presupune mutarea unei frontiere internaţionale de pe Prut pe Nistru, lucru fără precedent în torentul schimbărilor de după 1989. Un atare precedent nu putea face numai între *Bucureşti* şi Chişinău. Viziunea Rusiei asupra propriului său viitor, dar şi viziunea Occidentului asupra viitorului Europei şi mai ales asupra frontierelor sale orientale, Răsăritul, au şi vor avea putere de cenzură asupra unei asemenea schimbări.

Unificarea Germaniei s-a făcut în armonie cu aceste imperative, exploatând abil complicata conjunctură. Cum Moscova pierduse cursa tehnologică economică şi a înarmărilor şi era pe cale de a face o reformă vastă internă, ea s-a acomodat cu ideea dezangajării militare din centrul Europei. Iar Occidentul, pentru o Germanie unită şi în NATO (sub control atlantic!) dorită şi unificată şi scăpată din chingile euroatlantice. Apoi Bonnul pregătise vreme de decenii ceea ce făcuse (superficial) economică şi de nivel de trai asupra RDG, efectul de atractivă, comerţ inter-german fără taxe vamale) dar şi pro ce renunţase să mai facă (doctrina Halstein sau politica confruntării departe). Am învăţat ceva din modelul unificării germane? Nu s-ar zice, dacă inventariem ceea „lipseşte" azi!

Nu avem o politică clară faţă de Rusia! Ca şi cum Rusia ar un partener „oarecare" sau un partener cinstit (ceea, politicienii români care nu cred intim în Unire)! Sau ca şi Unirea s-ar putea face altfel decât fără o acomodare prealabilă marele vecin din Răsărit şi pe baza exclusivă a voinţei celor Bucureşti şi Chişinău! În fond, una din lecţiile unificării Germaniei este că ea s-a aranjat peste capul lui Honecker, Moscova şi Bonn!...

Apoi, Occidentul face politică pentru propriile interese cadrul propriilor sale viziuni. Chestia cu principiile este, din păcate, tot mai adesea un moft pentru cei slabi şi naivi. Viziunea centrelor reale de putere din Occident asupra de mâine este vechea Utopie a Statelor Unite ale Europei. la primul război mondial ea cerea un prealabil dezmembrarea marilor imperii – Rusia, Germania, Austro-Ungaria şi Turcia. De aceea s-a şi jucat până la Versailles cartea naţionalităţilor şi statelor naţionale! Azi însă, când vechile imperii sunt destrămate, compromise, se joacă cartea minorităţilor naţionale şi statelor naţionale. Pentru că azi prealabilul acelui proiect nou în subrezirea statelor naţionale dar şi a naţiunilor înseşi, se estompeze în faţa noii Utopii.

Aşa se explică, credem, simpatia suspectă dar greu explicat, pe care Consiliul Europei o arată unor oameni ai lui Snegur, Lucinski sau Sangheli. Şi tot astfel obrăznicia Moţpan care nu visează chiar de capul lui (?) o Moldovă „de la Munte la Mare"!

Destinul naţiunii române se joacă, desigur, pe terenul şi aici în România, şi dincolo de Prut. Dar el se joacă pe terenul fluid şi plin de pericole dintre cele două viziuni: cea Rusiei asupra noului său curs şi cea a mai vechii Unii occidentale. Încât, prealabilul oricărei Uniri este, credem, unire interioară prin înţelegerea complexităţii lumii în care trăim...

Dr. Cornelia U...

În data de 18 februarie 1994, cotidianul „Ultimul Cuvânt" publică un interviu cu Şef Rabinul Federaţiilor Comunităţi Evreieşti din România. Lăsăm la o parte, pentru moment, „consideraţiile" domniei sale, prea bine cunoscute de altfel, despre Mihai Eminescu. Nu ne-am aşteptat niciodată ca DI Moses Rosen să priceapă ceva din opera marelui Eminescu. Pentru asta e necesar un nivel de educaţie şi cultură la care, se pare, dl Roseń nu a avut acces. Ne vom opri asupra unui paragraf, credem noi semnificativ, în care domnia sa emite nişte interesante aprecieri cu privire la unii consângeni ai domniei sale. Este vorba de Lenin, Troţki, Stalin.

Redăm mai jos paragraful cu pricina:

Moses Rosen şi Lenin & Comp.

«Reporter: – Au fost foarte discutate opiniile Eminenţei Voastre despre editarea în România a cărţii lui Adolf Hitler, „Mein Kampf". Să spunem că un alt editor român ar publica, în aceleaşi condiţii, scrieri de Lenin, Stalin, Troţki, Mao Tze Dung sau Pol Pot. Reacţia Eminenţei Voastre ar fi fost aceeaşi? La fel de promtă?

Moses Rosen: *Nici Lenin, nici Troţki nu au vorbit despre măceluri colective, despre exterminarea unor naţiuni. N-am fost în viaţa mea comunist, dar nu pot să spun că ceea ce au făcut Lenin sau Stalin, sau Troţki...*

Reporter: – Vorbeaţi de milioanele de morţi. Dacă nu mă înşel, ideologia lor a produs milioane de morţi, şi mai produce.

Moses Rosen: – *Stalin n-a scris ce va face! Nici Lenin!(...)*»

Leiba Davidovici Bronstein, zis Troţki

„Teroarea ca o demonstraţie a voinţei şi puterii proletariatului este justificată istoric..." – (Isvestia, 10 ianuarie 1919).

„Ne vom întări inimile până ce vor deveni de fier. Le vom astâmpăra în focul luptei şi în sângele inamicului. Vom fi cruzi, tari, fără milă, până când nu vom mai simţi nici o îndurare, până când vom deveni nemişcaţi în faţa şiroaielor de sânge ale adversarilor noştri. Ne vom deschide toate barierele sufletului să ne eliberăm de orice sentimentalisme. Fără milă. Nu vom salva nimic. Vom masacra inamicul cu sutele, îl vom doborî cu miile în propriul său sânge..." (Gazeta Roşie, 1 sept 1919).

„Sânge şi neîndurare – trebuie să fie sloganele noastre" *(Din discursul ţinut în martie 1919 la Moscova, la Congresul Internaţionalei Comuniste).*

„Acei ce ne vor împiedica vreodată trebuie să clădească pe ruine în liniştea de moarte a cimitirelor." *(Pravda, 13 iulie 1921).*

Iosif Davidovici Visarionovici Djugaşvili, zis Stalin

„Se poate înfăptui o astfel de reorganizare radicală a orânduirii vechi, burgheze, fără o revoluţie violentă, fără dictatura proletariatului?" „E clar că nu se poate." *(Despre bazele leninismului; În jurul problemelor leninismului – pag. 283).*

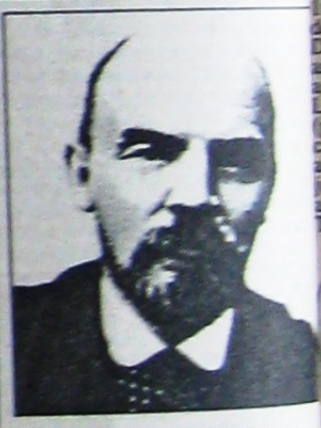

Vladimir Ilici Ulianov (Blank, după mamă), zis Le...

„Noţiunea ştiinţifică a dictaturii înseamnă altceva decât puterea stat nelimitată prin nimic, de nici lege, nelimitată absolut de nici regulă, sprijinindu-se nemijlocit violenţă..."

„Dictatura înseamnă puterea stat nelimitată, care se bazează pe lege, ci pe forţă."

„Energia şi forţa brută a mă trebuie să fie încurajată" *(Ope...*

Pentru eventualitatea că rabinul este lipsit de informaţii privire la activitatea evreilor cele îi recomandăm să urmărească Încredere, ca şi până acu publicaţia „Mişcarea".

Re...

DESPRE DOCTRINA LEGIONARĂ

NAŢIONALISMUL Doctrina legionară

Despre doctrina legionară (II)

(continuare din numărul trecut)

Vom lua în discuţie, în continuare, dintr-o perspectivă istorică, unele aspecte privind doctrina legionară.

Menţionăm, de asemenea, că evenimentele ulterioare asasinării lui Corneliu Zelea Codreanu vor face obiectul unui capitol separat.

În final ne vom referi la implicaţiile contemporane ale fenomenului legionar

Caracterul politic al legionarismului

Unii comentatori vorbesc despre caracterul aşa-zis „suprapolitic" sau „transpolitic", al Mişcării Legionare, care, prin modul de activitate, reguli şi norme de viaţă nu ar corespunde „strâmtelor" cadre ce definesc un partid politic.

Chiar dacă, în multe puncte există deosebiri însemnate faţă de partidele politice clasice, organizaţia creată şi condusă de Corneliu Zelea Codreanu (indiferent de numele pe care l-a purtat în diverse momente ale istoriei sale: Legiunea Arhanghelul Mihail, Gruparea Corneliu Zelea Codreanu, Garda de Fier, Partidul „Totul pentru Ţară" – oficial nu a purtat niciodată numele de Mişcarea Legionară) a funcţionat şi s-a manifestat neîntrerupt ca o veritabilă (şi redutabilă!) **formaţiune politică**. Ea şi-a păstrat neschimbate direcţiile fundamentale, planul general de acţiune, a avut acelaşi lider şi o întreagă elită conducătoare stabilă, a păstrat un stil de acţiune unitar şi inconfundabil. Interpretările care încearcă să acrediteze ideea că Mişcarea Legionară ar fi fost un fel de „sectă", fie o asociaţie spirituală şi educaţională care ar fi avut – cumva în planul al doilea – şi o „anexă" politică sunt în opinia noastră, lipsite de fundament, întreaga actvitate a Mişcării Legionare dovedind caracterul său eminamente politic.

Organizaţia legionară a lucrat neîncetat pentru a cuceri o poziţie dominantă în spaţiul politic românesc, ţintind declarat şi explicit spre **preluarea puterii politice în România**. Diversele aspecte originale prin care s-au caracterizat organizarea şi comportamentul său politic nu sunt altceva decât mijloace specifice – unele absolut inedite – care ţin de arsenalul politic strategic şi funcţional al Mişcării Legionare dar care nu schimbă datele de bază ale problemei.

Preocuparea eminamente politică a Mişcării Legionare apare cu claritate fie şi dacă ne limităm să urmărim modul constant şi tenace prin care aceasta se impune în lupta pentru putere, participând energic la toate momentele electorale: alegerile generale din 1927 (imediat după înfiinţare, obţine 0,39% din numărul de voturi exprimate), 1 iunie 1931 (1,05%), 17 iulie 1932 (2,37%,5 deputaţi), 20 decembrie 1937 (15, 58%, 66 deputaţi). La alegerile din 1933 este împiedicată să participe, fiind desfiinţată abuziv de primul ministru liberal I.G. Duca (guvernul organizează represiunea antilegionară, un număr mare de legionari fiind arestaţi, malatrataţi şi asasinaţi). Mişcarea Legionară participă şi la unele alegeri parţiale (posibile potrivit legislaţiei de atunci în cazul în care în Parlament apărea un loc vacant): în 31 august 1931, Codreanu câştigă alegerile din judeţul Neamţ intrând în Parlament iar în 17 aprilie 1932 obţine încă un loc de deputat în Tutova.

Elementele fundamentale ale doctrinei legionare

Naţionalismul conservator

Doctrina legionară, aşa cum se autodefineşte în textele sale consacrate ca programatice, era „călăuzită de un naţionalism curat", manifestat prin afirmarea şi respectarea următoarelor imperative fundamentale:

- apărarea credinţei creştine şi a Bisericii;
- dragostea totală şi necondiţionată pentru Neam şi Ţară, apărarea instituţiilor naţionale;
- cultul eroilor;
- primatul valorilor etnice, cultul onoarei;
- lupta împotriva agresiunilor şi a pericolelor influenţei străine;
- spiritul de ordine socială şi disciplină;
- cultul muncii, al acţiunii, al faptelor creatoare;
- imprimarea unui spirit energic şi ofensiv naţional;

Desigur aceste principii şi orientări generale nu sunt creaţii ale Mişcării Legionare ci aparţin comunităţii româneşti în ansamblul ei. Ele se manifestă de-a lungul întregului traseu al istoriei naţionale, regăsindu-se atât în opere culturale şi lucrări teoretice, în exemplul unor străluciţi înaintaşi cât mai ales în fondul clasic al întregii civilizaţii tradiţionale româneşti.

Din acest punct de vedere, Mişcarea Legionară a avut un puternic caracter conservator, militând explicit pentru păstrarea tradiţiilor spirituale şi culturale româneşti, pentru aşezarea acestora ca fundament şi factor esenţial de articulare a structurilor organizatorice, politice şi, în perspectivă, a întregului aparat instituţional al statului român.

Ceea ce deosebeşte Mişcarea Legionară de oricare altă organizaţie politică din istoria României moderne este **intensitatea trăirii naţionaliste**, gradul ridicat – dus până la extrem – în care aceste valori şi principii generale erau respectate şi aplicate în practica zilnică a majorităţii membrilor acestei mişcări precum şi dezvoltarea unei **structuri organizate** de dimensiuni excepţionale, fără precedent şi – cel puţin deocamdată – fără egal în ţara noastră.

Dacă elementele fundamentale ale doctrinei legionare aparţin, în general, curentului larg al naţionalismului, Corneliu Zelea Codreanu aduce în viaţa politică unele noutăţi absolute privind în special forma şi tehnicile de organizare precum şi mijloacele specifice de acţiune politică.

Organizare şi muncă

Codreanu întemeiază şi dezvoltă Mişcarea Legionară bazându-se pe principiul că toate structurile de organizare ale unui stat trebuie construite pornind nu de la ideologii şi programe inventate ci de la fundamentele naturale ale societăţii respective, respectând valorile, normele şi principiile pe care comunitatea naţională le-a păstrat în ansamblul ei.

El aduce în practica politică ideea structurării în grupuri (denumite „cuiburi" în terminologia legionară). Formalismul rigid obişnuit în interiorul clasicelor organizaţii de partid este eliminat.Apare modelul unui spaţiu viu, natural de comuniune sufletească, în care oamenii se unesc nu în scopul satisfacerii unor interese ci prin dragoste, înţelegere, ajutor reciproc, sinceritate. Totul având ca temei iubirea de Ţară şi credinţa în Dumnezeu.

Grupurile legionare constituie, din acest punct de vedere, un veritabil fenomen de avangardă, ele anunţând amplul fenomen – astăzi de dimensiuni mondiale – al reţelelor policentrice ca formulă nouă de structurare socială în epoca modernă. Codreanu a lansat genial această formulă organizatorică, astăzi răspândită în întreaga lume.

Un factor esenţial în organizarea Mişcării Legionare a fost disciplina internă. Ea reunea elemente specifice normelor militare cu elemente ale vieţii monahale creştine, mergând până la ascetism şi sacrificiu de sine.

Erau prevăzute întruniri săptămânale, se urmărea încurajarea acţiunilor hotărâte, seriozitatea şi punctualitatea, măsura şi concizia, cultivarea simţului datoriei şi onoarei.

Trebuie scos în evidenţă rolul uriaş al taberelor de muncă, exemplul zecilor de mii de tineri care au împânzit ţara muncind benevol, sprijinind comunităţile săteşti mai sărace, construind troiţe, biserici, efectuând lucrări utilitare etc.

Cei care fac apropieri penibile între disciplina legionară şi cea comunistă, dintre taberele şi şantierele legionare şi munca „voluntar-obligatorie" uită (de multe ori intenţionat!) un lucru esenţial: Nimeni nu era – nu putea fi! – obligat să se înscrie în ML! Nu numai că nu aveai nimic de câştigat înscriindu-te – şi se cereau sacrificii materiale, muncă fără nici un fel de răsplată, dar mai deveneai şi expus la grave persecuţii din partea autorităţilor.

Din perspectiva contemporaneităţii performanţa legionară apare ca incredibilă. Ea se explică prin climatul de apropiere sufletească, de iubire şi comuniune pe care a ştiut să-l formeze şi să-l întreţină marele conducător politic care a fost Corneliu Zelea Codreanu.

Se întreabă unii: Ce fel de oameni erau, totuşi, aceştia? Răspunsul este dezamăgitor de simplu: Români, nimic altceva decât Români. Dar Români conştienţi de calitatea lor de Români, conştienţi de propria lor identitate, conştienţi de datoria pe care fiecare om o are faţă de neamul din care face parte.

Nu putem trece totuşi pe lângă constatarea anumitor condiţii care au făcut posibilă dezvoltarea fenomenului legionar: experienţa dură a războiului, legătura încă vie cu stilul de viaţă a satului românesc vechi (80% din populaţia ţării trăia încă la sat), influenţa redusă a factorilor dizolvanţi (tentaţii, corupţie, pseudo-cultură, depravarea „civilizaţiei" de import etc).

Simţul datoriei, severitatea şi rigoarea în primul rând faţă de sine însuşi, capacitatea excepţională de mobilizare, spiritul de unitate şi comuniune deplină făceau din Mişcarea Legionară una din cele mai puternice organizaţii din Europa acelui moment şi, oricum, cea mai puternică organizaţie politică din istoria României moderne.

Caracterul totalitar al doctrinei legionare

Orice partid politic democratic – în accepţiunea consacrată a termenului – îşi propune să reprezinte interesele unei categorii (părţi) anume din populaţia unei ţări într-un anumit moment istoric. Dintru început trebuie arătat că Mişcarea Legionară nu se aşează în limitele acestei definiţii. Mişcarea Legionară nu şi-a propus satisfacerea unor interese de grup, ale unor părţi ale corpului naţional, ci reprezentarea intereselor de ansamblu ale naţiunii române. Mişcarea Legionară nu se raporta în intenţiile şi determinările ei la **populaţia** ţării ci la **întregul neam**.

Din acest punct de vedere, se poate afirma că Mişcarea Legionară avea un caracter totalitar.

„Când zicem Neamul Românesc înţelegem: toţi Românii vii şi morţi, care au trăit de la începutul istoriei pe acest pământ şi care vor mai trăi şi în viitor" (Corneliu Zelea Codreanu – **Pentru legionari**, Sibiu, 1936, pag. 423)

„Ţelul final al neamului nu este viaţa, ci Învierea. Învierea neamurilor în numele Mântuitorului Iisus Hristos" scrie Codreanu şi întreaga sa acţiune trebuie analizată în acord cu această viziune integratoare.

De pe aceste poziţii, Mişcarea Legionară a înţeles să se manifeste împotriva democraţiei, pe care a considerat-o nocivă – ca şi dictatura – pentru interesele naţiunii române. Din criticile aduse democraţiei, amintim: fragmentarea corpului naţional în fracţiuni (partidele) cu interese divergente sau chiar contradictorii, incapacitatea de selecţie a valorilor, avantajele conferite invadatorilor străini etc.

Codreanu respinge democraţia şi dictatura opunându-le ideea unui stat bazat pe lege şi condus de ceea ce el numea „elita naţională".

„Poporul nu se conduce după voinţa lui: democraţia. Nici după voinţa unei persoane: Dictatura. Ci după legi. Nu e vorba de legile făcute de oameni.

Sunt norme, legi naturale de viaţă şi norme, legi naturale de moarte. Legile vieţii şi legile morţii. O naţiune merge la viaţă sau la moarte după cum respectă pe unele sau pe altele din aceste legi". (**Pentru legionari**, p.414).

„Un popor nu se conduce prin el însuşi, ci prin elita lui. Adică prin acea categorie de oameni născuţi din sânul său cu anumite aptitudini şi specialităţi." (**Pentru legionari**, op. cit. pag. 415)

Codreanu considera că în perioada de după războiul de întregire, adevărata elită naţională era înfrântă, statul fiind condus de o pseudo-elită uzurpatoare. Întrucât mulţimile nu pot să-şi aleagă prin vot elita naţională (fiind uşor de manipulat în condiţiile democraţiei) aceasta trebuie să se ridice şi să se dezvolte *„din război cu elita degenerată sau falsă"*.

În concepţia lui Codreanu, elita naţională trebuie să respecte principiul selecţiunii şi să se întemeieze pe: *„a) Curăţenie sufletească. b) Capacitate de muncă şi de creaţie. c) Vitejie. Viaţă aspră şi războire permanentă cu greutăţile aşezate în calea neamului. e) Sărăcie, adică renunţarea voluntară de a acumula averi. f) Credinţa în Dumnezeu. g) Dragostea.*

Omul nou

Codreanu considera că Mişcarea Legionară are misiunea de a selecta şi făuri adevărata elită naţională. Din acest motiv el a conceput Mişcarea şi ca formă superioară de educaţie.

Aici apare un alt element original ale doctrinei legionare: teoria **„omului nou"**. Acţiunea educativă legionară, întreg modul de viaţă recomandat de Codreanu viza declarat şi explicit transformarea omului într-unul de tip superior. Prin educaţia şi viaţa din cuib, printr-un efort continuu de auto-educaţie, legionarul trebuia să se transforme pe sine, să devină „un erou", un om de o mare ţinută morală, devotat organizaţiei sale şi Ţării.

Codreanu introduce acest element suplimentar de valorizare a individului şi de identificare cu destinul organizaţiei – ce depăşeşte ca intensitate limitele obişnuite ale afilierii la un simplu partid. Adeziunea la Mişcarea Legionară nu reprezenta simpla manifestare a acordului faţă de principiile şi programul organizaţiei şi nici achitarea de sarcinile prevăzute de regulile de funcţionare a acestuia. Codreanu viza o veritabilă *transformare* a individului, o ridicare a acestuia la alte dimensiuni. Acest proces a fost dezvoltat până la intervenţia determinantă a stilului legionar în întreg ansamblul vieţii individuale al fiecărui membru al organizaţiei.

Este evident că, în aceste condiţii, legionarilor li se insufla conştiinţa deţinerii unui alt **statut existenţial**, ei ajungând să se considere efectiv membri consacraţi ai autenticei elite naţionale. Identificarea cu idealul organizaţiei devine astfel excepţională, forţa acestei identificări fiind dovedită cu prisosinţă prin rezistenţa ieşită din comun pe care au avut-o legionarii în condiţiile celei mai crunte represiuni politice pe care le-a cunoscut vreodată România.

Respectul legalităţii în acţiunile politice legionare

Trebuie subliniat însă că, deşi Codreanu luptă împotriva democraţiei, el urmează şi respectă în lupta politică legile statului şi regulile democratice. În acelaşi timp, respinge manevrele şi combinaţiile politicianiste (cărora le va cădea victimă mai târziu Horia Sima) menţinând Mişcarea Legionară pe linia unei desăvârşite legalităţi.

Exemplificăm:

În 8 februarie 1938, ţinând cont de starea de tensiune în care se afla ţara, Mişcarea Legionară se retrage din campania electorală deşi se afla în plină ascensiune:

„Puterile vrăşmaşe din afara hotarelor sau din lăuntru care-şi închipuie că legionarii le pot face jocul printr-un început de răzmeriţă, le răspund că se înşeală."

(circulara din 8 februarie 1938)

În urma Decretului Regal din 17 februarie 1938, când dictatorul Carol al II-lea preia puterea prin lovitură de stat, Codreanu îşi desfiinţează organizaţia, arătând în circulara emisă cu acest prilej:

„...suntem aruncaţi din raportul de Drept în raportul de Forţă. Pe acesta, însă, noi nu-l primim. Noi am înţeles să acţionăm în cadrul legii, manifestându-ne credinţele noastre.

Dacă aceasta n-o putem face şi dacă orice manifestare de credinţă ne este interzisă, raţiunea de existenţă a partidului nostru a încetat.

Lovitură de Stat nu voim să dăm.

Nu vom întrebuinţa aceste mijloace, pentru că tineretul de astăzi are prea adânc înfiptă conştiinţa misiunii sale istorice şi a răspunderii sale, pentru a face acte necugetate, care să transforme România într-o Spanie însângerată."

(Circulara nr.148 din 21 februarie 1938)

Codreanu a respins de altfel foarte clar, în numeroase rânduri, ideea de violenţă, de acţiune brutală:

„Niciodată Mişcarea Legionară, pentru a birui nu va recurge la „IDEEA DE COMPLOT" sau „LOVITURĂ DE STAT".

Consider aceasta ca o prostie.

Mişcarea Legionară nu poate birui decât odată cu desăvârşirea unui proces interior de conştiinţă a Naţiunii Române. Când acest proces va cuprinde pe majoritatea românilor, şi se va desăvârşi, biruinţa va veni atunci automat, fără comploturi şi fără lovituri de stat."

(Circulara nr. 58, 26 februarie 1937).

Dacă Mişcarea Legionară promova deschis o viziune totalitară a misiunii sale istorice, trebuie subliniat că, în acţiunile politice s-a aşezat pe terenul legalităţii absolute.

„(...) Dacă există vreun şef care, plecând cu vreo echipă în propagandă, va cânta pe străzi sau se va afişa ţigăneşte, în loc să se strecoare cu cea mai bună cuviinţă şi grijă de a nu deranja pe nimeni şi de a trece cât mai neobservaţi, şefului aceluia i se va lua imediat comanda, iar toţi membrii din echipă vor fi eliminaţi automat pe 3 luni din organizaţie.

Vă atrag atenţia pentru a mia oară:

Voiesc să predomine în organizaţia noastră buna cuviinţă şi bunul simţ" (C. Z. Codreanu, Circulara nr.136 din 6 Februarie 1938, în vol. **Circulări şi manifeste**, München, 1981, pag. 251).

Severităţile autoimpuse în viaţa internă de organizaţie se traduceau şi în respectarea riguroasă a legalităţii, mergând până la acceptarea fără murmur a oricăror nedreptăţi:

„În caz de percheziţii, ziua sau noaptea, legionarii vor deschide şi vor primi autorităţile cu cea mai mare amabilitate.

La sedii unde se vor găsi legionari, la apariţia autorităţilor se va comanda „Pentru Onor".

Dacă legionarii, familiile şi copiii lor vor fi bruscaţi sau maltrataţi, atunci cu cel mai mare calm şi seninătate vor zice:

Doamne, pentru Biruinţa Legiunii înveredniceşte-ne şi pe noi de orice suferinţă şi de o moarte ca a lui Moţa şi Marin".

Şi aceasta pentru o organizaţie care cunoscuse exact din partea acestor autorităţi persecuţii şi maltratări de neînchipuit: peste zece mii de oameni aruncaţi în închisori, sute de răniţi, zeci de morţi! Este primul fenomen de acest tip din întreaga istorie modernă a lumii. Mai târziu, India avea să uimească lumea prin acţiunile nonviolente conduse de Gandhi.

(va urma)

Marian MUNTEANU

Anul III Nr. 6 (27)
16 – 31 martie 1994

ACTUALITATEA ORTODOXIEI

Societatea românească este bombardată permanent cu un uriaş volum de informaţii lipsite de conţinut, stupide şi murdare. Această murdărie permanentă a minţii umane are un scop bine definit: transformarea unei comunităţi naturale cum este *naţiunea* într-o *masă biologică*.

Pentru a putea înţelege mai bine acest concept, trebuie să cugetăm puţin asupra fiinţei umane. Petre Ţuţea obişnuia să spună: „Dumnezeu a fost mai generos decât Darwin, căci El l-a făcut pe om după chipul şi asemănarea Sa, iar Darwin a susţinut că omul se trage din maimuţă". Personal, sunt de părere că putem vorbi de cinci dimensiuni umane: fiziologică, materială, intelectuală, metafizică şi duhovnicească.

Primitivismul societăţii actuale constă în ignorarea şi combaterea cu bună ştiinţă a dimensiunii duhovniceşti a omului şi în transformarea aspiraţiilor acestuia în simple speculaţii intelectuale. Ce dovadă mai bună poate fi găsită, decât lupta permanentă împotriva misticii creştine, care este prezentată drept o involuţie a gândirii umane. Nu degeaba cuvintele lui André Malraux – „Secolul XXI va fi *mistic* sau nu va fi deloc", au fost înlocuite cu o formulă mai convenabilă gânditorilor internaţionalişti.

Starea de „masă biologică" este consecinţa înlăturării dimensiunii duhovniceşti, a neglijării dimensiunii metafizice şi a exacerbării dorinţelor fiziologice şi materiale ale omului. Nae Ionescu atrăgea atenţia încă din 1929, în conferinţa „Creaţiune şi păcat", asupra pericolului ca omul să devină *neom*. Masa biologică este formată din neoameni.

Curentul internaţionalist, care are numeroşi adepţi în Europa în general şi în România în particular are două obiective de bază: desfiinţarea naţiunilor şi declararea „Drepturilor omului" ca religie a secolului XXI. Pentru aceasta se aduce argumentul inactualităţii conceptului de naţiune şi a compromiterii religiei creştine în general şi a ortodoxiei în particular. Problema naţiunii este destul de simplă. Naţiunea este o comunitate naturală. În aceste condiţiuni ea nu poate fi distrusă sau dizolvată printr-un act sau lege, ori printr-o campanie în presă, Naţiunea este o creaţie a Europei şi nu a Americii sau a Asiei. Ea a apărut firesc, există printr-o serie de legături organice şi nu poate fi declarată inactuală (desigur este vorba de o discuţie de substanţă).

Cât priveşte ortodoxia, aceasta este o *stare naturală* a poporului român, aşa cum catolicismul este o stare naturală a poporului italian. Greşelile unor ierarhi nu pot decide asupra unei stări naturale. Un grup de indivizi, un ziar, o instanţă, nu pot hotărî starea naturală a unui popor. Atâta timp cât va exista poporul român, el va fi ortodox. Actualitatea ortodoxiei a fost şi este asigurată, cum excelent arăta Nae Ionescu, prin *Predanie*. Trăirea învăţăturii creştine este permanentă în istoria noastră. Chiar ultima jumătate de secol, cu înfiorătoarea ei cruzime şi ticăloşie, a fost plină de dovezi de trăire creştină. Şi dacă poporul român a rezistat în credinţa sa ortodoxă, atunci de ce n-ar rezista acestor cumplite agresiuni informaţionale ce au un unic scop: creşterea unei mase biologice.

Remediul e simplu: ORTODOXIA. Numai dreapta credinţă ne poate scoate la liman. Tocmai de aceea se încearcă înlăturarea acesteia. „Raţionamentul" e simplu, mecanic şi, de altfel perfect

16	M	Sf. Mc. Savin şi Papa, Romano şi Anin
17	J	Cuv. Alexie, omul lui Dumnezeu; Sf. Mc. Maria
18	V	Sf. Ierarh Chiril, Patriarhul Ierusalimului
19	S	Sf. Mc. Hrisant, Daria şi Ilaria *(Pomenirea morţilor. Sâmbăta Sf. Teodor)*
20	D	Cuv. Mc. soţii în Mcrea Sf. Sava
		Duminica I-a din Post (a Ortodoxiei); Ap. Evrei XI, 24-26, 32-40; Ev. Ioan I, 43-51; glas 8, vecerniă
21	L	Cuv. Mărturisitor Iacob; Sf. Toma şi Serapion
22	M	Sf. Sfinţii Mc. Vasile din Ancira; Sf. Drosida
23	M	Sf. Cuv. Mc. Nicon şi cei 199 de ucenici ai lui
24	J	*Înaintepărzuirea Bunei Vestiri*; Cuv. Zaharia
†25	V	Buna Vestire a Prea Sfintei Născătoarei de Dumnezeu (Blagovestenia); dezlegare la peşte
26	S	Soborul Arh. Gavriil, Sf. Mc. Montanus preotul şi soţia sa Maxima *(Pomenirea morţilor)*
27	D	Sf. Mc. Matroana cea din Tesalonic; Sf. Proorocul Naum
		Duminica a II-a din Post (a Sf. Grigorie Palama); Ap. Evrei I, 10-14; II 1-3; al Sf. Ev. VII, 26-28; VIII, 1-2; Ev. Marcu II, 1-12; a Sf. Ioan X, 9-16; glas 1, vecer. 9)
28	L	Cuv. Ştefan; Sf. Mc. Ilarion cel Nou şi Lidia
29	M	Cuv. Ierarh Marcu, Episcopul Aretuselor; Chiril diaconul
30	M	Cuv. Ioan Scărarul; Sf. Proorocul Ioad; Sf. Evula
31	J	Cuv. Ipatie, Episcopul Gangrei; Sf. Acachie şi Veniamin

idiot. Dacă nu eşti modern, nu exişti. Ortodoxia nu e modernă şi deci cei ce o împărtăşesc nu există. Aceasta este, s-a spus, mentalitatea francmasonilor.

Dar, spune Sfântul Ioan Gură de Aur: „Este ceva nou sub soare. Dumnezeu S-a făcut Om". Ei bine, de la acel eveniment de la apariţia creştinismului, prin predanie, dreapta credinţă a ajuns la noi. Or, în acest caz, nu se mai pune problema de a fi sau nu modern. Căci ortodoxia a existat şi există. Ea va exista chiar dacă noţiunea de „modern" va dispărea. Până la sfârşitul *veacului*. Iar sfârşitul nu-L ştie decât Tatăl.

Vladimir ALEXANDRU

AVERTISMENT

Textul ce-l vom publica în serial începând din acest număr ne-a fost trimis la redacţie şi prezentat ca document oferit spre citire participanţilor la Conciliul II Vatican (1962-1965), forul suprem al Bisericii Romano–Catolice. Nu avem ştire ca documentul să mai fi fost tipărit vreodată într-o publicaţie românească sau străină. Deşi materialul conţine şi acuze – nedrepte – la adresa Bisericii Ortodoxe, revista „Mişcarea" a decis totuşi publicarea lui, căci textul avertizează asupra unei (posibile) grave probleme a Bisericii Catolice, Biserica creştină soră, faţă de activitatea căreia ne-am manifestat dintotdeauna interesul.

Hotărârea de a publica acest document a fost întărită şi de confirmarea pe care aveau să i-o aducă acestui text evenimente şi fapte petrecute ulterior întocmirii lui. Enumerăm câteva: ridicarea anatemei asupra francmasoneriei de către Biserica Catolică în 1983; denunţul extrem de grav venit din partea Cardinalului francez Lèfebvre (promotorul direcţiei tradiţionaliste în Biserica Catolică) prin care se arată că între Cardinalii din Vatican se află francmasoni – ceea ce a atras excomunicarea lui din Biserica Catolică de către Papa Ioan Paul a II-lea. Dar cel mai puternic argument, cel care ne-a convins să dăm publicităţii documentul este însuşi „Catehismul Bisericii Catolice" (1992). Este unicul Catehism aprobat de Biserica Catolică după Conciliul II Vatican şi care, prin interpretările Cuvântului Evangheliei, pare să confirme ipoteza susţinută în acest document. Oferim alături doar două exemple care ni se par suficient de grăitoare, în care Cuvântul Evangheliei este interpretat într-un mod cel puţin straniu.

Aflăm că nu evreii sunt vinovaţi de răstignirea lui Iisus (ei sunt „manipulaţi", ba chiar marii preoţi cad victimă unor „martori mincinoşi" etc) ci, mai mult, cea mai gravă responsabilitate cade în sarcina... creştinilor!

PARAGRAFUL 1.
ISUS ŞI ISRAEL

II. Isus şi Templul

„(...) În preajma pătimirii sale, Isus a vestit totuşi ruina acestui splendid edificiu din care nu va rămâne piatră peste piatră. Este vorba de vestirea unui semn al timpului din urmă, care va începe chiar cu Paştele său dar această profeţie a fost raportată deformat de către martori mincinoşi la interogatoriul de la marele preot şi i-a fost repetată ca insultă pe când era ţintuit pe Cruce. (...)"

PARAGRAFUL 2.
ISUS A MURIT RĂSTIGNIT

I. Procesul lui Isus

Evreii nu sunt răspunzători în mod colectiv de moartea lui Isus.

„Ţinând seama de complexitatea istorică a procesului lui Isus exprimată în relatările evanghelice, şi oricare ar fi fost păcatul personal al actorilor procesului (Iuda, Sinedriul, Pilat) pe care numai Dumnezeu îl cunoaşte, răspunderea nu poate fi atribuită tuturor evreilor de la Ierusalim, în ciuda strigătelor unei mulţimi manipulate şi a reproşurilor globale cuprinse în chemările la convertire de după Rusalii. Isus însuşi iertând pe Cruce şi, pe urmele lui, Petru au făcut dreptate «neştiinţei» (Fapte 3, 17) evreilor de la Ierusalim şi chiar a căpeteniilor lor. Cu atât mai puţin, pornind de la strigătul poporului: «Sângele lui asupra noastră şi asupra copiilor noştri» (Mt 27, 25), care reprezintă o formulă de ratificare, nu se poate extinde responsabilitatea asupra altor evrei în spaţiu şi în timp:

De aceea Biserica a declarat la Conciliul Vatican II: «Cele săvârşite în timpul Patimii nu pot fi imputate nici tuturor evreilor care trăiau atunci, fără deosebire, nici evreilor de azi. (...) Evreii nu trebuie prezentaţi nici ca respinşi de Dumnezeu, nici ca blestemaţi, ca şi cum acest lucru ar decurge din Sfânta Scriptură»."

Toţi păcătoşii au fost autorii pătimirii lui Cristos

„Biserica, în Magisterul credinţei şi în mărturia sfinţilor n-a uitat niciodată că «păcătoşii înşişi au fost autorii şi, într-un fel, instrumentele tuturor chinurilor pe care le-a îndurat dumnezeiescul Răscumpărător. Ţinând seama de faptul că păcatele noastre îl ating pe Cristos însuşi, Biserica nu ezită să impute creştinilor responsabilitatea cea mai gravă în pătimirea lui Isus, responsabilitate cu care ei i-au copleşit prea adesea numai pe evrei:

Trebuie să-i socotim vinovaţi de această îngrozitoare greşeală pe cei care continuă să cadă din nou în păcatele lor. De vreme ce crimele noastre au făcut ca Domnul nostru Isus Cristos să îndure chinul Crucii, de bună seamă cei care se cufundă în dezordini şi în rău «răstignesc din nou în inima lor», atât cât ţine de ei, pe Fiul lui Dumnezeu prin păcatele lor şi-l fac de batjocură» (Evr. 6,6). Şi trebuie să recunoaştem că în acest caz crima noastră este mai mare decât a evreilor. Căci ei, după mărturia Apostolului, «dacă l-ar fi cunoscut pe Regele slavei nu l-ar fi răstignit niciodată» (Cor 2,8). Noi dimpotrivă, mărturisim că îl cunoaştem. Iar când îl renegăm prin faptele noastre, ridicăm într-un fel asupra lui mâinile noastre ucigaşe."

(Citate din
Catehismul Bisericii Catolice,
Arhiepiscopia Romano-Catolică de
Bucureşti, 1993, pag. 134, 137 şi 138)

(Redacţia)

Acţiunea iudeo-masonică în conciliul Vaticanului

(Lectură rezervată Părinţilor Conciliului)

Noi suntem un grup de slujitori ai Bisericii aparţinând fie ordinelor religioase fie clerului mirean. Am urmărit cu o atenţie cu totul deosebită toate dezbaterile Conciliului Ecumenic Vatican II spre a-i studia în adâncime instrucţiunile şi a le aplica în activităţile noastre de apostolat şi în cele de profesorat.

Noi n-am pretins niciodată să facem o publicaţie pe o temă oarecare, fiindcă studiile noastre au un caracter strict privat; în mod firesc, episcopul nostru şi superiorii noştri bisericeşti au cunoştinţă de lucrările noastre şi ne-au dat consimţământul lor. Doi dintre noi participă, pe temeiul personalităţii lor, la şedinţele de Conciliu. Noi avem datoria de a spune că ceea ce a fost auzit în cursul acestor şedinţe, deşi adeseori dezbătut şi respins, ne dă certitudinea absolută că se încearcă acum să se antreneze Sfânta Mamă Biserica pe o cale total deosebită de aceea care i-a fost trasată prin învăţăturile Dumnezeiescului Mântuitor şi care constituie misiunea sa divină. Mâhnirea întunecă inima noastră în faţa cutezanţelor pe care noi le considerăm drept consecinţa pierderii credinţei la unii Părinţi ai Conciliului. Astfel, noi am fost aduşi în situaţia de a face investigaţii şi, astăzi, cu o mare satisfacţie şi aducând recunoştinţă Celui Prea Înalt, noi putem face publică convingerea noastră: **Cei care năzuiesc a Te trăda, aceia nu sunt fiii Tăi, Doamne; aceştia Îţi sunt credincioşi, deşi unii sunt duşi în rătăcire. Sunt aceiaşi duşmani ai Tăi dintotdeauna aceia care, prin înşelăciune, intrară în Biserica Ta şi răspândiră aceste mincinoase învăţături pe care Tu le respinseseşi; sunt, Doamne, evreii cu înşelăciune convertiţi, care, o dată mai mult, încearcă să distrugă lucrarea Ta dumnezeiască!**

Roma, septembrie 1964.

I. Complotul evreilor, masonilor şi slujitorilor Bisericii

Punctul culminant al acestui „Nou Chip" care, în mod constant, se încearcă a fi impus Bisericii catolice, în contradicţie flagrantă cu Învăţătura şi Tradiţia de 19 veacuri, este fără nici o îndoială deschiderea amicală către Iudaismul masonic şi comunist, duşman de moarte al creştinătăţii de la naşterea sa până în zilele noastre. În tot cursul istoriei sale, Biserica a avut a se apăra împotriva piedicilor şi capcanelor care îi erau întinse şi în spatele oricărei erezii, oricărei subversiuni şi oricărei crime anticreştine ea i-a găsit pe evrei, aşa cum, în lumea contemporană, evreii sunt aceia care au făurit armele puternice ale bolşevismului şi ale capitalismului hulpav în scopul de a supune apăsării lor popoarele creştine.

Independent de Scrierile Sfinte, numeroase lucrări ale scriitorilor catolici, dintre care multe ale unor Demnitari ai Bisericii, arată cu limpezime ceea ce poporul evreu a însemnat în istoria Erei creştine. Scurtul nostru studiu, deşi referindu-se doar la fapte de arzătoare actualitate, îşi găseşte totuşi temeiul în această tradiţie paralelă a perfidiei iudaice şi a apărării creştine şi îşi propune să demonstreze că agenţii iudaismului au pătruns efectiv în Templul Domnului şi predică, în incinta sacră, erezii pe care le-au învăţat în Loja talmudică. Protejaţi de veşmântul lor, ei au lansat falsele lor doctrine şi nu încetează a exercita o insistentă presiune pentru ca Sfânta Biserică, prin Concilul Vatican II, să le declare ca fiindu-i proprii.

Faptele, în teribila lor realitate, pot să fie precizate şi detaliate în chipul următor:

1. Umflat de trufie, de triumfurile sale în spaţiul vremelnic, Iudaismul internaţional lansează actualmente un nou atac împotriva Bisericii Catolice, pretinzând ca ea să contrazică învăţăturile sale tradiţionale anterioare.

2. Prin mijlocirea unui proiect prezentat într-un chip înşelător şi ipocrit de către unii evrei care ocupă poziţii ierarhice înalte în Biserica Catolică, Sanctitatea Sa Ioan al XXIII-lea s-a lăsat convins să creeze „Secretariatul pentru Unirea Creştinilor", care trebuia în mod fals să lucreze pentru unitatea creştinilor, dar care, în realitate, sluji drept platformă promotorilor săi pentru a lansa o propagandă în favoarea evreilor, veşnic anticreştini. Aceşti evrei la care se face aluzie sunt Cardinalul Augustin Bea, Monseniorul John Oesterreicher şi Monseniorul Gregory Baum, la care se alăturară apoi episcopii Walter Kempe din Germania şi Serge Mendez Arceo din Mexic. Cu excepţia câtorva Părinţi ai Conciliului care ar putea fi supuşi dispoziţiilor de origine străină, majoritatea celor care susţin tezele evreilor au fost înşelaţi şi n-au putut până în prezent să bănuiască adevărata personalitate a acestor Demnitari care au ştiut ascunde cu grijă originea lor.

(va urma)

Flori pentru Armata Roșie
sau
Ce vrea să uite astăzi PNȚCD

Motto: *„Dacă altora nu le-a fost ruşine minţind, cum să ne fie nouă ruşine spunând adevărul?"*
(„Dreptatea", nr. 18/15 sept. 1944)

Cu ocazia unei mai vechi întâlniri organizate de Asociaţia Mircea Vulcănescu, dl Corneliu Coposu, aflat printre invitaţi, a avut amabilitatea să răspundă la câteva întrebări adresate de către studenţii Universităţii bucureştene. Întrebările ţineau, toate, perioada interbelică şi, cu precădere, formele de implicare a tineretului în lupta politică; majoritatea întrebărilor vizau, inutil s-o mai spunem, problema legionară.

Mărturisim că teza avansată atunci de dl Coposu ne-a descumpănit pe mulţi dintre cei prezenţi. Invocând de câteva ori în discursul d-sale cifra de 800 – numărul membrilor PCR în perioada interbelică – preşedintele PNŢ-CD vroia să acrediteze astfel seducătoarea idee a slabei activităţi a extremei stângi, până la urmă a *inexistenţei* pericolului comunist în România până la venirea trupelor ruseşti. O viziune romantică asupra perioadei interbelice era insinuată cu elocinţă şi candoare. Elocinţa dlui Coposu n-a convins însă auditorul, căci candoarea s-a dovedit a fi, în cele din urmă, candoare de politician. Dl Coposu făcea atunci politică. O subtilă politică de partid...

Mai concret. În 1917 avea loc revoluţia bolşevică în Rusia, în 1919 Armata Română declanşa prima ofensivă din Europa împotriva bolşevismului prin înlăturarea regimului comunist al lui Bela Kuhn din Ungaria. În Basarabia, agitatorii roşii făceau ravagii sprijiniţi mai mult sau mai puţin făţiş de populaţia evreiască, de la Paris soseau în România pâlcuri de „comisari ai umanităţii", dar... pentru dl Coposu nu exista totuşi pericolul comunist.

Asupra unui aspect trebuie să atragem atenţia: faptul că numărul comuniştilor s-a dovedit până la urmă insignifiant nu probează inexistenţa unui pericol comunist, ci rezistenţa, uneori dramatică, împotriva acestuia. Căci rezistenţa poporului român împotriva comunismului, o rezistenţă activă, tenace, a început înainte de 1944. Aceasta este chestiunea pe care o ignoră sistematic dl Coposu, iar în realitate, întrebarea la care ar fi trebuit să răspundă d-sa atunci, în faţa studenţilor, era: *de ce* comuniştii au reuşit în România doar jalnica performanţă de... 800 de membri? Preşedintele PNŢ-CD ştie de bună seamă răspunsul, dar – probabil din motive de ordin politic – îl ignoră cu desăvârşire.

I-l reamintim noi: începând de la 1922, chiar în pofida politicii oficiale, tineretul român a ştiut să se ridice atunci când ciuma roşie se arăta, primejdioasă, la hotarele României Mari, atunci când în Senatul Universităţii ieşene se declama revoluţionar: „Soarele răsare de la Răsărit", sau atunci când profesorii lor – unii marcanţi membri PNŢ – le ofereau drept exemple de viaţă pe tinerii komsomolişti (cazul lui Petre Andrei este notoriu). Deloc întâmplător că în Moldova au apărut primele formaţiuni declarate radical anticomuniste care, treptat, educând şi canalizând pe direcţie politică sentimentele antibolşevice ale tineretului român, s-au constituit în puternice formaţiuni politice. Cea mai însemnată dintre ele avea să ajungă mai târziu la aproape un milion de membri. Cuvintele şefului şi întemeietorului ei, Corneliu Zelea Codreanu, i-au indicat fără greş traiectoria: *„De vor intra trupele ruseşti pe la noi şi vor ieşi învingătoare, în numele Diavolului, cine poate să creadă, unde este mintea care să susţină, că ele vor pleca de la noi, înainte de a ne sataniza, adică bolşeviza? Consecinţele? Inutil a le discuta."* Corneliu Zelea Codreanu şi mai apoi Mareşalul Ion Antonescu au avut, în această privinţă, dreptate absolută. Nu poate exista compromis cu bolşevismul, căci, cine îl face, va trebui să meargă până la capăt. Sau să piară.

Sentinţa a fost confirmată tragic de istoria poporului român, iar liderii PNŢ aveau să se convingă – prea târziu – de valabilitatea drasticului avertisment.

Stimate dle Coposu, dacă vreţi să predaţi cu adevărat lecţii de istorie tineretului român, asta va trebui să îi spuneţi: bolşevismul şi comunismul n-au reuşit în România pentru că tineretul român de la 1922 a văzut mai bine şi mai departe decât anchilozatele partide ale epocii. Tinerii au fost cei care s-au ridicat, cu luciditate şi forţă, împotriva comunismului şi în ei a stat atunci şansa României.

*

N-am fi aşternut pe hârtie aceste gânduri, dacă aceeaşi teză schiţată de dl. Coposu n-ar mai fi colportată încă. Distinşii politicieni români de azi, cu precădere cei din partidele istorice, nu vor să recunoască încă acest adevăr esenţial. Îi înţelegem. Căci ar însemna să-şi demoleze dânşii cu propriile braţe, statuile şi efigiile strălucitoare pe care au încercat să le clădească, de patru ani încoace, pentru partidele domniilor lor. Nu pot recunoaşte că au eşuat în problema bolşevismului şi înainte şi, mai ales, *după* 1944!

Textul de mai jos nu-şi propune să atace nici o persoană politică şi nici un partid. Vrea doar să avertizeze. Cei care astăzi se declară cu atâta emfază anticomunişti s-au aflat, după 1944, în deplorabila postură de unelte ale ocupantului sovietic. Atunci au greşit. Au greşit neverosimil, iar astăzi, departe de a-şi recunoaşte eroarea, riscă iarăşi aceeaşi greşeală.

Fiindcă am început cu dl Coposu, vom continua în acelaşi registru politic ţărănist; cu ziarul „Dreptatea", oficiosul PNŢ, în incredibila sa prestaţie de după 23 august 1944. Ziarul „Dreptatea" ca probă într-un proces al comunismului.

I. „SALUT ARMATEI ROŞII"

În numărul 6 al „Dreptăţii" (2 sept. 1944), într-un articol nesemnat, se putea citi: *„Cine a avut buna inspiraţie de a păstra ziarele ce au apărut de la 23 august şi până astăzi în Capitala noastră îndelung răbdătoare şi amabilă, nu se va plictisi la bătrâneţe. (...) Astăzi, însă, ne lipseşte perspectiva istorică pentru a glumi, iar desfăşurarea rapidă a evenimentelor nu acordă timpul necesar încercării unui asemenea sentiment de ruşine."* Vă propunem acum, când „perspectiva istorică" nu ne mai lipseşte, când cei implicaţi au „timpul necesar încercării unui sentiment de ruşine", să răsfoim împreună paginile ziarului „Dreptatea". Anonimul autor avea dreptate: în nici un caz nu ne vom plictisi.

Am putea zice şi noi, la începutul paginii noastre dedicate „Dosarul comunismului", precum anunţa scriitorul Oscar Lemnaru inaugurându-şi rubrica „Perna cu ace": *„Prin faţa acestui reflector vor trece ca la poliţie, răufăcătorii, toţi cei care, sprijiniţi pe confuzia de odinioară, au răspândit prin fluviul negru al cernelii, ura, minciuna, impostura. Vor veni să dea socoteală, unei opinii publice dezmeticite, la toate câte au spus, câte le-au insinuat şi câte le-au făcut, toţi deţinătorii de condeie ale unei epoci defuncte. (...) Vom cerceta toate câte-s-au scris în ultimii şase ani pentru a denunţa opiniei publice pe toţi vinovaţii dezastrului. Vom scotoci toate ascunzişurile presei şi tiparului, vom cotrobăi prin toate hrubele întunecate în care zac uneltele de lucru ale unei generaţii de imbecili* (subl. ns.) *şi le vom aşeza la locul de onoare în muzeul acuzator al momentului de astăzi"* („Dreptatea", nr. 7. sept. 1944). Sau, dacă preferaţi, să declamăm şi noi, neiertători şi inflexibili, ca acelaşi Oscar Lemnaru: *„Delicateţea nu este totdeauna recomandabilă şi apoi e greu s-o cultivi când întâmplările trecutului erau în bătaia unei lumi eclatante. S-a surpat o lume şi nimeni nu mai are răgazul să aleagă cuvintele cele mai fine pentru a spune lucrurilor pe nume. Vorba deschisă nu poate fi înlăturată numai pentru că este învinuită de brutalitate. Dacă altora nu le-a fost ruşine minţind, cum să ne fie nouă ruşine spunând adevărul?"* („Dreptatea", nr. 18, 15 sept. 1944).

Dar s-o luăm cu începutul. La 27 august 1944, oficiosul PNŢ îşi reia apariţia. În numărul 2, comentând actul de la 23 august, declara: *„Asta e opera dlui Maniu"*, fapt confirmat cu „modestie" de însuşi Iuliu Maniu, care ţinea să anunţe, în finalul declaraţiilor sale: *„Ziua de 23 august este o zi de biruinţă şi un izvor de propăşire naţională"* („Dreptatea", nr.8/3 sept. 1944)... Fără comentarii.

Delirul triumfalist al „Dreptăţii" atinge apogeul la 31 august 1944, când în editorialul său se putea citi incredibilul text: ***„Armata Roşie, garanţie de ordine şi securitate în sud-estul european, nu face decât să continue misiunea ei seculară de sprijin, de ridicare a popoarelor mici. Istoria ne învaţă pe aceia care ştim s-o citim, că statele acestui colţ de Europă au ajuns la autonomie şi apoi la independenţă şi libertate numai datorită sacrificiului neprecupeţit al Sfintei Rusii. Victorioşi, soldaţii mareşalului Stalin au găsit repede drum spre inimile noastre (...). Întreaga opinie românească salută sosirea armatelor dezrobitoare (...). Trăiască Armata Roşie! Trăiască Armata Română! Trăiască România Mare!"*** (titlul editorialului: „Salut Armatei Roşii").

După instaurarea regimului de ocupaţie, urmează, firesc, răzbunările. Reglarea conturilor. Primul semn al furibundelor demascări în cultură aparţine tot ziarului „Dreptatea". Am citat mai sus introducerea pe care o făcea Oscar Lemnaru rubricii sale „Perna cu ace". Printre primii reprezentanţi ai „generaţiei de imbecili" aşezaţi la zid de jurnalistul peneţist se aflau Constantin Noica, *„trăiristul de acum zece ani"* şi Emil Cioran, *„care de «pe culmile disperării» nu vedea decât triumful Gărzii de Fier şi al hitlerismului"* („Dreptatea", nr. 7, sept. 1944). Aveau să fie urmaţi imediat de Mircea Eliade, Paul Sterian, Arşavir Acterian sau Vasile Marin.

Fără nici o exagerare, putem spune acum că seriile de nume vehiculate pe listele de denunţuri ale „Dreptăţii" puteau constitui foarte bine baza viitoarelor tabele de deţinuţi politici alcătuite de comunişti.

(va urma)

Silviu RAREŞ

UNDE ESTE STUDENTUL DAN MUNTEANU?

PROCESUL COMUNISMULUI

În anul 1965 s-a desfăşurat, în Aula Facultăţii de Drept din Bucureşti, un proces. Acuzatul, în acest proces, era un student, **DAN MUNTEANU.** Acuzatorul era acelaşi ca şi în 1990, în cazul unui alt (fost) student, pe nume Munteanu, sistemul comunist.

Au trecut 29 de ani de când un proaspăt dictator, Nicolae Ceauşescu, începea să se manifeste aruncând praf în ochii lumii occidentale cu deschiderea sa şi cu aşa-zisa independenţă faţă de Moscova, de fapt o minciună macabră care a costat poporul român mai mult decât a putut el duce. Ne aflăm acum la o altă cumpănă. Ni se promite democraţie şi se fac arestări; ni se spune că avem libertatea de exprimare, dar se trimit împotriva noastră bande de bătăuşi; cei care au terorizat 45 de ani şi au fost condamnaţi de ochii lumii sunt acum eliberaţi pe motiv de sănătate, în timp ce foştii deţinuţi politici sub regimul dictaturii comuniste sunt acuzaţi de „destabilizare"; celor care au curajul să ia atitudine li se înscenează procese de drept comun, metodele au rămas aceleaşi şi sunt declaraţi, ca şi în 1965, „duşmani ai poporului". Ne aflăm oare la începutul unei noi dictaturi? Să sperăm că Occidentul nu mai crede tot ce i se spune şi mai ales să sperăm că poporul român se va trezi şi nu va mai căuta doar trecătoarea mâncare, ci, mai ales, veşnica Libertate.

Ceea ce este interesant este faptul că procesul lui Dan Munteanu avea în rândul acuzării protagonişti de marcă ai puterii de azi. Dar să începem cu începutul. Totul a pornit de la faptul că la căminul de studenţi „Carpaţi", din strada Academiei Nr. 7, lipseau cele mai elementare condiţii de igienă, iar căldura nu funcţiona; s-a întocmit atunci un memoriu adresat Rectoratului Universităţii din Bucureşti. Acţiunea a fost organizată de un tânăr student al Facultăţii de Drept, aflat în anul doi, Dan Munteanu . Memoriul a fost semnat de aproape 900 de studenţi. Sesizaţi de amploarea neaşteptată a acţiunii, organele locale ale Universităţii – rector Gheorghe Mitrac, prorector Tamara Dobrin – au informat imediat pe cei de la centrul universitar de partid Bucureşti şi pe linia organizaţiei de tineret U.T.C. Mai mult, n-a rămas neinformat nici veşnicul treaz organ represiv, păstrător al liniştii lui Ceauşescu, Securitatea. Dan Munteanu a fost convocat de urgenţă în faţa autorităţilor. Securitatea şi-a intrat în rol. Chemat la Direcţia Anchete de pe Calea Plevnei, în fosta închisoare „Mălmaison", tânărul student a fost acuzat ca fiind huligan, destabilizator al ordinii publice, fascist şi instigator periculos. Au fost anchetaţi toţi cei 900 de studenţi. Li se sugera să spună că Dan Munteanu este cel care i-a îndemnat. Dacă refuzau, erau ameninţaţi cu exmatricularea.

Organele de conducere ale Universităţii şi ale Centrului universitar de partid şi U.T.C. au organizat o adunare generală a studenţilor, în Aula Facultăţii de Drept. La un moment dat, câţiva securişti l-au introdus pe Dan Munteanu. Era desfigurat de lovituri la cap şi faţă, iar o mână o avea ruptă. La toate acuzaţiile care i-au fost aduse el a replicat demn că acestea nu au nici o legătură cu revendicările solicitate de studenţi în memoriu.

Procesul lui Dan Munteanu a fost judecat de Tribunalul Teritorial Militar Bucureşti. Sentinţa, cum era uzanţa, fusese stabilită înainte. Ceauşescu era deja informat de ceea ce se petrece la Universitate. Cel care-l informase nu era altul decât secretarul U.T.C. pe ţară, actualul preşedinte al României post-revoluţionare, **ION ILIESCU.** Împreună stabiliseră... soarta lui Dan Munteanu.

Dar surprizele nu se opresc aici. Iată ce ne-a declarat unul din cei 900 de studenţi acuzaţi atunci, acum profesor universitar, doctor docent: „Imediat după evenimentele din decembrie 1989, am zărit întâmplător pe ecranul televizorului figura distinsă a unui domn cu părul ca neaua. Cu greu, dar fără echivoc, am recunoscut în persoana sa pe activistul Partidului Comunist Român, acuzator stalinist al celor 900 de studenţi, autorul moral al înscenării judiciare din 1965 „tovarăşul" **Dan Marţian...** Mai târziu, avea să fie propulsat în Parlamentul României... o neîncredere mi se insinuează în suflet. Să fi devenit, oare, după atâţia ani, Dan Marţian purtătorul idealurilor de Dreptate şi Libertate a studenţimii române?"

Dan Munteanu a fost eliberat în anul 1972, dar, aşa cum mama sa ne declara îndurerată: „El a dispărut în drumul de la închisoare spre casă." Unde este **DAN MUNTEANU?** La această întrebare va trebui să răspundă cineva şi asta nu peste mult timp.

Prof. Ionel PROTOPOPESCU

Anul III Nr. 6 (27)
16 – 31 martie 1994

O datorie pentru cei de ieri, un avertisment pentru cei de azi şi o mărturie pentru cei de mâine

ARHIVELE TOTALITARISMULUI

Prima reacţie pe care revista Institutului Naţional Pentru Studiul Totalitarismului o trezeşte este una de nedumerire. O revistă care prin menirea şi conţinutul ei îşi dovedeşte deplina actualitate poartă un nume cel puţin neinspirat: „Arhivele totalitarismului".

Am aşteptat această revistă patru ani de zile, timp în care *actualitatea* temei a fost probată de suficiente ori. Datoria unei asemenea publicaţii nu este una de *arhivar*, rostul ei nu este să stocheze pur şi simplu date, ci, mai cu seamă, să intervină în realitatea ce-i oferă, inutil s-o mai spunem, atâtea prilejuri. O revistă ce-şi propune un rechizitoriu al celui mai sângeros sistem politic al secolului XX este chemată *astăzi* să înlăture perdeaua deseori mincinoasă a aparenţelor şi să lovească necruţător. A-ţi propune colecţionarea „arhivelor" sistemului comunist este în prezent mult prea puţin.

Deschizând revista, constatăm uşuraţi că proasta inspiraţie rămâne doar în ceea ce priveşte titulatura; sumarul primului număr ne promite un conţinut consistent şi incitant.

Scopurile şi planurile pe termen lung ale Institutului sunt bine reliefate de temele sau rubricile ce structurează revista aflată la dispoziţia sa.

Se cuvine să remarcăm în primul rând privirea nealterată de intruziuni ideologice pe care colaboratorii o îndreaptă spre zona istorică cercetată. Studiul dlui Florin Müller bunăoară, „Politica externă a Mişcării Legionare: ideologie şi strategii", este una dintre cele mai pertinente analize dedicate acestei chestiuni. Tot aici se cuvine subliniat şi materialul dlui dr. Şerban Milcoveanu, „Viaţa universitară în România, 1934-1937", care se dovedeşte în continuare acelaşi tenace şi inimos mărturisitor despre acea perioadă atât de greu accesibilă – încă! – unei corecte percepţii.

Cele două componente necesare oricărei publicaţii cu o asemnea tematică, respectiv analiza teoretică şi cercetarea empirică, sunt bine acoperite, în prima categorie plasându-se studiul dlui profesorului Ilie Bădescu, „Rădăcinile europene ale totalitarismului", şi excursul dlui Radu Ciuceanu, „De l'autocratie au totalitarisme. Bessarabie – actions de depeuplement et de denationalisation". În cea de-a doua trebuie amintită cercetarea realizată sub conducerea dlui Dorel Abraham în perioada 1991-1992, „Puterea şi mediul construit" (fragment).

La rubrica „Documente" pe lângă prestaţia reputatului cercetător, prof. Ioan Scurtu – un expozeu vizând „Arhivele şi studiul totalitarismului în România" – se detaşează incitantul material despre „Mecanismele de selecţie negativă. Epurările din administraţia publică: 1945", semnat de domnii Octavian Roske şi Claudiu Degeratu. Ultimul, tânăr şi talentat cercetător la I.N.S.T., mai girează în revistă şi rubrica „Fişe bibliografice".

Revista mai oferă cititorului materiale inedite acoperind rubrici precum: „Mărturii", „Cronologie", „Inventar legislativ", „Recenzii" etc.

Am schiţat mai sus foarte succint câteva dintre punctele forte ale publicaţiei. Suntem obligaţi să stăruim însă şi asupra a ceea ce considerăm a fi zonele ei precare. Mărturisim că punctul de maxim interes l-a reprezentat pentru noi rubrica „Studii". Ceea ce lipseşte încă analizelor fenomenului comunist este *abordarea teoretică*. Orice demers empiric, oricât de riguros ar fi, trebuie să presupună, fie şi nefinisat, un fundal teoretic realist, adecvat şi curăţat de prejudecăţi (inutil să reamintim aici tăcerea definitivă care s-a instalat peste sovietologie, după dezastruosul ei eşec...). Cu excepţia fundamentului pe care încearcă să-l aşeze materialul profesorului Ilie Bădescu – direcţiile prezentate aici vor fi, suntem convinşi, concretizate – nu întâlnim deocamdată o asemenea perspectivă. Analiza teoretică a dlui Cătălin Zamfir aduce importante sugestii, dar nu poate emite astfel de pretenţii (slaba cantonare în realitatea interbelică, dar mai cu seamă ipoteza falsă a *pericolului comunist minim* – pe când accentul trebuie aşezat pe *rezistenţa* şi *reacţia* interbelică care au avut acest efect) diminuează întregul demers. Nutrim speranţa că numerele viitoare vor surmonta acest handicap.

O defrişare statistică a documentaţiei de după 1944, fie şi fugitivă, se va fi soldat cu grăitoare concluzii (de ex., componenţa etnică a membrilor de partid). Ele sunt, deocamdată, puncte de plecare pentru viitoare cercetări şi vor trebui, credem, oferite publicităţii. Prejudecăţi şi acuzaţii fără fundament doar astfel vor fi spulberate. Chiar dacă nu definitive, aceste statistici sunt punctele *reale* de la care orice cercetare şi judecată trebuie să pornească.

O altă observaţie pe care o facem este lipsa de ancorare în realitate a materialului teoretic. Vizăm aici o privire „de astăzi" asupra fenomenului comunist, o abordare care să-i developeze atent *continuitatea, adaptarea* şi

persistenţa liniilor sale de forţă (politice sau culturale). Într-un cuvânt, ACTUALITATEA lui. O precizare mai facem în final: extrem de utilă pentru cercetătorul sau cititorul interesat de fenomen s-ar dovedi, la rubrica „Biblioteca I.N.S.T.", o bibliografie *interbelică* cât mai completă asupra problematicii comunismului (cărţile lui Radu Becescu, bunăoară, trebuie urgent readuse în atenţie).

Acestea fiind zise, şi bune şi rele, sperând în continuitatea aspectelor pozitive semnalate, considerând ca temporar statutul zonelor neacoperite (menţionate de noi), încheiem recomandând cu căldură primul număr al revistei „Arhivele totalitarismului", felicitând colectivul de realizatori şi, cu precădere, pe fondatorul şi directorul acesteia – ca şi al Institutului ce o patronează – dl Radu Ciuceanu.

Pavel MUREŞANU

Repere creştine: Vladimir Lossky

Introducere în teologia ortodoxă

Volumele de literatură religioasă apărute în ultima vreme nu oferă doar şansa redescoperirii de către marele public a unui domeniu greu accesibil timp de peste patru decenii. Funcţia esenţială a acestor lucrări – incomparabilă cu aceea a oricărui alt tip de literatură – este aceea de a oferi reperele spirituale autentice atât de necesare societăţii noastre. Şi semnificaţiile acestei funcţii vor deveni cu siguranţă mai limpezi în momentul în care ne vom reaminti problemele principale pe care teologia ortodoxă le înfruntă:

– *secularizarea societăţii*, rezultat al contactului cu o realitate socială violentă şi agresivă, care tinde să acapareze întreaga preocupare a oamenilor către valorile acestei lumi care par să le scape printre degete;

– *fenomenul sectar*, apărut în special în oraşe, o consecinţă a agresiunilor agenţilor prozelitismului străin asupra oamenilor aflaţi în derută, confruntaţi cu dificultatea de a afla un reazem sigur într-o astfel de lume.

Teologia ortodoxă îşi păstrează în faţa acestor probleme deosebit de grave, avantajul conferit de profundul său conţinut spiritual: Dumnezeu este înţeles ca prezent în creaţie şi, pe de altă parte, universul este privit ca deschis către transcendenţa divină. De aici, realitatea neistovită a *nădejdii* în mai bine, funcţia eshatologică pe care o dobândeşte în ortodoxie prezentul, momentul istoric actual, care, rămânând deschis, cuprinde în el posibilitatea *mântuirii*. Despre „mântuirea are loc în prezent" scria Mircea Eliade aflat departe de ţară, atrăgându-ne atenţia că avem de-a face aici cu un adevăr valabil nu doar în ceea ce-l priveşte pe fiecare în parte, ci şi neamurile: neamul românesc trebuie să înţeleagă că găseşte în legea-i milenară – ortodoxia – fundamentul spiritual al propriei sale ridicări în acest moment teribil prin care trece.

„Introducerea în teologia ortodoxă" a lui Vladimir Lossky este cu adevărat una dintre cărţile rare care încearcă să îndeplinească această funcţie despre care vorbeam şi – credem noi – reuşeşte pe deplin. „Lossky caută să rescrie doctrina creştină în lumina Duhului Sfânt şi a energiilor necreate ca punte dinamică între Dumnezeu şi lume" ne atenţionează, în prefaţa volumului, Pr. Prof. Dumitru Gh. Popescu, decanul Facultăţii de Teologie din Bucureşti. Într-o admirabilă traducere de Lidia şi Remus Rus, lucrarea a apărut la Editura Enciclopedică, în Colecţia *„Orizonturi spirituale"*. Această colecţie este coordonată de reputatul prof. univ. dr. Remus Rus, iar simpla enumerare a titlurilor deja publicate: Ion Bria – *„Iisus Hristos"*, Nadia Anghelescu – *„Introducere în Islam"*, Vladimir Lossky – *„Introducere în teologia ortodoxă"*, cât şi a viitoarelor apariţii: Remus Rus – *„Istoria filosofiei islamice"*, Quenot – *„O fereastră spre absolut"* (monografie despre icoană), Nermann Odenberg – *„India – limbile şi religiile ei"*, o monografie despre hinduism şi o alta despre iudaism, ne scutesc de orice comentarii. De altfel, întregul program editoral al Editurii Enciclopedice se află, atât în ceea ce priveşte traducerile (ex.: S. Runciman – *„Căderea Constantinopolului"* şi *„Vecerniile siciliene"*, B.G. De Brito – *„Istoria tragico-maritimă"* etc.), cât şi cărţile româneşti (autori ca N. Iorga, A. D. Xenopol, S. Papacostea, M. Manoilescu, S. Mehedinţi etc.) la un nivel calitativ pe care aproape nici o altă editură românească nu reuşeşte să-l atingă şi mai ales să-l menţină, şi care trebuie remarcat cu atât mai mult cu cât dificultăţile economice în producţia şi difuzarea de carte de înaltă ţinută culturală sunt dintre cele mai mari.

Revenind la teologie şi la funcţia sa – eminamente istorică, ea trebuind adaptată spaţiului şi timpului – desigur că ele nu se pot substitui nici măcar o singură clipă rugăciunii şi participării la slujba religioasă, dar se vor alătura acestora, ajutând minţii noastre apropierea de Dumnezeu, predispunându-ne la preamărirea Stăpânului Ceresc.

Căci, aşa cum arăta Vladimir Lossky: *„În afara credinţei, teologia nu are nici un sens; ea nu poate fi întemeiată decât pe evidenţa lăuntrică a adevărului întru Duhul Sfânt, pe învăţarea adevărului prin adevărul însuşi"*.

Sandra CRISTEA

Memoria rezistenţei

VALEA NISTREI

SEMNAL EDITORIAL

DI Corneliu Dida, semnatar constant al rubricii „Politica la zi" în publicaţia noastră, semnează acum, iată, debutul în literatură. Din ciclul SUD-EST SAGA a fost lansat de curând la Constanţa primul roman: **„Valea Nistrei"**. Îi vor urma, sperăm cât mai curând, **„Şoseaua Kiselef"** (cu acţiunea plasată în Bucureştii anilor 1981-'82) şi „Un cal ca vântul şi ca gândul" (cu acţiunea desfăşurându-se în anii 1938-'40, pe fondul contextului care a precedat dezmembrarea României).

Romanul „Valea Nistrei" îşi propune să developeze, sub pretextul unui lanţ întreg de evenimente înfăţişate cu fin meşteşug, realitatea tragică a intervalului 1950-1954 din România ocupată.

Intervalul cercetat o recomandă de la sine: cartea este în primul rând un roman politic, toate întâmplările relatate de-a lungul a 500 de pagini – trădări, eşecuri şi răpiri, arestări, condamnări sau execuţii, asasinate, sinucideri sau şantaj, rezistenţă şi speranţe – se desfăşoară pe canavaua unei dure încleştări politice, un veritabil război ai cărui principali protagonişti sunt spionajul sovietic şi cel occidental. În fundal, nutrind încă iluzia unei respingeri a sovieticilor în propriile lor frontiere – promisă prin '48-'50 de un Occident acomodat cu Yalta – speră şi suferă poporul român.

Celor care au suferit atunci le este dedicat întreg ciclul de romane: *„Această carte se dedică memoriei tuturor acelora care au pierit sau pătimit, pentru patria lor, în închisorile României moderne. Fie ca din jertfele lor, ca şi din năzuinţele neîmplinite ale acestor decenii, noi, cei de azi, să ne extragem acea tărie morală, fără de care nu se va putea reconstrui o Românie cu adevărat prosperă şi liberă".*
(Corneliu Dida, 1987)

CITITOR

La începutul anului am publicat (în nr. 2/23) scrisoarea unui coleg de generaţie adresată redacţiei revistei „Mişcarea" cu titlul „S-a terminat cu România". Autorul, anonimul „frate Alexandru" a rămas la bucuria sa – anonimatul. Între timp, însă am primit la redacţie scrisori ale unor cititori care, ieşind din anonimat, s-au hotărât să ofere o replică fratelui Alexandru. Cum nu le putem publica pe toate odată, ne-am hotărât să inaugurăm o rubrică intitulată «Răspuns Fratelui Alexandru». Aşteptăm în continuare momentul în care „bucuria anonimatului" îi va deveni nesuferită fratelui Alexandru.

RĂSPUNS FRATELUI ALEXANDRU

Imediat după citirea scrisorii Fratelui Alexandru, am vrut să-i răspund pe loc; obiceiul de a nu acţiona niciodată sub impulsuri de moment, alături de alte motive, m-au făcut să scriu abia acum (şi nici nu ştiu dacă am să trimit până la urmă scrisoarea). Mă bucur că acesta a fost unul din puţinele exemple când lipsa de spontaneitate aduce avantaje: răspunsurile publicate până acum mă scutesc de demonstraţia pe care ar fi trebuit s-o fac.

Fratele Alexandru (oare „frate" îşi spune cu adevărat, fără ghilimele?) spune că „România e terminată" etc. În ciuda argumentaţiei sale destul de serioase, nu numai că nu m-a convins că lucrurile stau tocmai aşa, dar mai mult, sunt convins că nici el nu e convins. I s-a răspuns că dovada că nu are dreptate (una din ele) e că există „Mişcarea". Şi Mişcarea Pentru România. De acord, şi aş adăuga: şi că există cei care i-au răspuns. Şi aş mai risca o afirmaţie: dovada că „România nu e terminată" şi chiar că nici el nu crede asta, este că el scrie ce şi cum scrie. Şi mai spun: dacă n-ar exista „Mişcarea" şi el ar fi publicat scrisoarea în „Dimineaţa" (mă rog, să zicem), şi nimeni nu i-ar fi răspuns, faptul că el singur şi-a pus problema aşa, arată că România nu e terminată.

Dar poate am mers prea departe şi simt cum gheaţa crapă sub paşii mei. Am nevoie de un sprijin. Şi-mi voi permite să-l iau dintr-un articol, „Despre numai zece oameni" al unui publicist „reacţionar", „iraţionalist", „retrograd"... Mircea Eliade:

„(...) De aceea, trebuie să ne purtăm înainte, fiecare, bătăliile noastre. Dacă fiecare ins ar acţiona fără gândul recompensei, pământul acesta ar fi un rai.

Dacă numai zece inşi ar activa detaşaţi – adică liberi, deschişi întregii realităţi, fără prejudecăţi şi fără dogme – viaţa ar putea merge înainte nestingherită. Pentru că nu interesează ceea ce se face în jurul nostru. Interesează numai ce facem noi. Să nu uităm că fiecare purtăm la sân imbecilul nostru şi numai noi îl putem sugruma."

Revenind la ce spuneam mai sus, se va găsi şi pentru România un Lot care, invocând existenţa celor zece, îl va îndupleca pe Dumnezeu să lase România, să n-o „termine".

Mai spune Fratele Alexandru că nu sunt modele (vii, actuale) pentru Noua Generaţie (de ce cu majuscule?). Am înţeles excesul în acest sens al unui anume isihast, ca o încercare de „Resacralizarea Limbajului". Dar avem noi dreptul să scriem despre generaţia din care mai mult sau mai puţin, cu mai multă sau mai puţină cinste facem parte, cu majuscule?

Trec peste vârfurile generaţiei interbelice (pe care mulţi dintre noi i-am prins încă în viaţă), peste cei care au spus „Vom muri şi vom fi liberi!" (pe lângă care acel franţuzesc „A trăi e nimic, a trăi liber e totul" mi se pare lipsit de profunzime). Dar îmi permit, cu toată umilinţa, să-i recomand Fratelui Alexandru şi generaţiei un model infinit de viu şi actual: Isus Christos.

Dar, cum am mai spus, nu cred că Fratele Alexandru e convins de ce spune. (Îmi aduce aminte de Marcu: „Cred, Doamne! Ajută necredinţei mele").

Sau, poate, e altfel (şi aici vroiam să ajung, îmi cer scuze că am ajuns aşa greu): cred că scrisoarea Fratelui Alexandru e o mănuşă aruncată colegilor de generaţie. Şi nu pot decât să-l felicit pentru idee.

Laurenţiu MIHAI

P.S. De data aceasta mă adresez d-voastră, Redacţiei. Răspunzând dlui N. Paleacu, Bucureşti („Cu privire la nedumerirea D-voastră faţă de citarea dlui Adrian Marino...") spuneţi „Vom aborda, poate, într-un număr viitor..." În speranţa că nu sunt singurul, respectuos vă rog, eliminaţi cuvântul „poate" şi consecinţele lui. Nu pentru o „demascare", ci pentru mai buna informare a colegilor Dvoastră de generaţie, din care cu umilinţă fac parte.

Nota Redacţiei: Răspundem chiar din acest număr „nedumeririlor" prin articolul „Flori pentru Armata Roşie" (pag. 5)

Poşta redacţiei

A. Hossu, Cluj Napoca – Vă trimitem prin poştă volumul solicitat. Vă mulţumim pentru aprecieri.

Matei Lungu, Bucureşti – Vă aşteptăm în continuare.

Andrada, Bucureşti Ne pare rău, dar se pare că nu aţi citit articolul despre doctrina legionară. Dacă pentru dvs. „Noua Dreaptă" şi „Gazeta de Vest" reprezintă Mişcarea Legionară, e problema dvs.! Fiecare om are dreptul la opinie. Din păcate tonul pe care îl folosiţi, insultele şi calomniile pe care le aruncaţi cu atâta usurinţă vă descalifică pe dvs. în primul rând. Suntem prea obişnuiţi cu atacurile comuniste ca să ne mai impresioneze asemenea scrisori.

Gheorghe Stoicescu, Constanţa – Nu este vorba în nici un caz de „lipsă de unitate". Mişcarea Pentru România este o organizaţie care acţionează în deplină unitate. Nu trebuie să vă îngrijoraţi. Nimeni dintre cei care au dorit să lupte organizat şi disciplinat pentru cauza românească nu a fost respins. Dar nu au ce căuta în rândurile noastre demagogii, leneşii şi diversioniştii. Cu asemenea elemente nu se poate clădi nimic durabil. Cât despre şeful nostru, fiţi liniştit. Ştie el ce face.

Cristian Siretchi, Bucureşti – Nu ne ocupăm cu asemenea probleme. Fapte, nu vorbe.

Laurenţiu Mihai, Bucureşti – Desigur, nimeni nu se îndoieşte de buna credinţă şi de sentimentele curate ale miilor de iubitori ai muzei moderne. Nu aceasta e problema! Din nefericire, există o sumedenie de indivizi care utilizează fără ruşine buna credinţă a tinerilor pentru a le inocula mesaje, idei şi simboluri nocive, diabolice, pentru a le afecta psihicul şi a-i transforma în masă de manevră pentru interesele lor. Cât despre originea agresiunii şi agresor vă promitem cât de curând lămuririle cerute. Vom reveni cu ample articole pe această temă.

A.Z., Suceava – Am primit ambele scrisori. Totul e în regulă.

Florin Buliga, Iaşi – Vă recomandăm să urmăriţi în continuare articolul despre doctrina legionară. Urmează noi clarificări. Desigur, este bine să apară documente şi informaţii corecte în cât mai multe publicaţii. Pericolul apare când, sub pretextul unei asemenea activităţi „istorice", se urmăresc scopuri politicianiste. Asta-i tot. Vă reamintim de pilda talantului. Transmiteţi şi altora înţelegerea la care aţi ajuns!

Nicolae Paleacu, Bucureşti – Mişcarea Pentru România nu se implică în conflictele interconfesionale. În orice problemă sau dispută de natură teologică, noi urmăm linia Bisericii singura care are autoritatea şi competenţa necesară. De altfel, deşi suntem majoritari ortodocşi, nimănui din Mişcare nu-i este impusă aderarea la un cult religios anume. Noi respingem doar ateismul. În rest, fiecare cu credinţa lui. Ceea ce ne preocupă este posibila ingerinţă a unor forţe străine (oricare ar fi acestea) în viaţa comunităţii româneşti. Deci pe noi ne interesează în primul rând aspectul politic al problemei. Nu ne place dezbinarea dintre români dar nici nu putem sta nepăsători când forţe din afara României încearcă să ne dicteze ce avem de făcut.

O scrisoare

Care Occident?

Oare cât timp va mai dura nepăsarea aceasta ucigătoare? Oare când vom încerca să ne dăm seama că e momentul să facem ceva pentru Neamul Românesc? Atunci când nu vom mai putea să mişcăm nimic?... Atunci va fi prea târziu!

Ne conformăm acestui mizerabil cotidian. Nu mai ştim cu exactitate cine suntem şi ce vrem. Nu ne pasă că România este în primejdie, că mai toţi străinii încearcă să o îngroape, că unele organizaţii din ţară nu fac decât să trădeze sistematic Neamul Românesc. *„Duşmanii lui Hristos"* sunt pretutindeni. Le cumpărăm cărţile frumos colorate, le vizionăm filmele „picante" le ascultăm muzica satanică. Şi nu ne dăm seama ce doresc toţi aceştia de fapt .

„Toţi aceştia" se ascund sub diferite măşti. Ba sunt ai puterii, ba sunt ai aşazisei opoziţii. Unii sunt intelectuali, chiar „subţiri". Toţi ne promit, absolut toţi, fericirea de tip occidental. Şi valorile Occidentului. De exemplu homosexualitatea. Se fac diverse emisiuni la radio şi la TV despre această „mare problemă". Ni se explică în termeni foarte fini că trebuie să fim toleranţi. Că trebuie abrogată legea „ceauşistă", care îi interzice, doar trebuie să fim în rând cu Occidentul. Şi eventual, în contrapartidă, să fie interzisă limba română, că şi Ceauşescu vorbea (prost) româneşte. Dacă tot am dat jos comunismul, ne zic ei, să aducem în schimb, cu arme şi bagaje, „occidentul" la noi în casă. Dar care Occident? Occidentul care a creat şi gândit comunismul, produs prin cafenelele Parisului şi Londrei? Occidentul lui Marx şi Popper? Occidentul lui Troţki? Occidentul agenţilor KGB Sartre şi Marcusse? Al multimiliardarilor Armand Hammer (alt fost agent KGB) şi Rothschild, bancheri ai Imperiului ateu?

Şi apoi să ne gândim puţin şi la cum gândeşte Occidentul despre noi. La filmele produse de ei, în care România apare ca o ţară barbară compusă din ţigani şi handicapaţi. La cărţile pline de falsuri şi minciuni, scrise pe gustul lor, de către tot felul de „binevoitori". La istoria pe care o învaţă ei despre noi. trunchiată. dacă nu cu desăvârşire inventată.

Iar noi, atunci, la care Occident trebuie să ne aliniem? La acel Occident care nu mai conteneşte să ne insulte? Care ne pretinde, mai rău decât au făcut-o turcii, să ne schimbăm religia, să ne ştergem din memorie tradiţia, valorile noastre spirituale şi nenumăraţii martiri care s-au jertfit pentru Ţară şi Neam? Până unde trebuie să ne umilim, câtă batjocură să mai îndurăm, ce să mai facem ca să le fim pe plac? Nu vedeţi că sunt incapabili să priceapă ceva?

Mi se pare că lor le este imposibil să înţeleagă fericirea aşa cum a reuşit să o înţeleagă, de exemplu, evreul Nicolae Steinhardt, aici, în România. Îmi pare rău că nu am apucat să-l cunosc şi să-l văd cu ochii mei pe monahul de la Rohia. Mi-ar fi plăcut să-l întreb de ce nu a ales Occidentul, de ce a preferat în locul lui munţii Maramureşului. Oricum, el a lăsat o mărturie de neşters şi de luat aminte pentru toţi cei care au minte să înţeleagă.

Trebuie să deschidem bine ochii – şi mă refer aici la cei care tot tânjesc cu privirea spre Occident – şi să vedem ce fel de destin, ce fel de fericire propun corifeii „societăţii de consum". Pentru că şi sufletul, nu-i aşa, se poate vinde, se poate consuma.

Petre MIHĂILESCU

Publicaţia „Mişcarea" este editată de Mişcarea Pentru România, formaţiune politică înregistrată la Tribunalul Municipiului Bucureşti, prin Decizia civilă nr. 33/23.12.1991, dosar nr. 31/P/1991. Direcţia publicaţiei este asigurată de Departamentul Relaţii Publice al MPR.
Prim redactor: George RONCEA

Adresa: Strada Scărlătescu nr. 14, Sector 1, Bucureşti 78.158
Telefon: 659.45.72.; Fax: 312.41.15.
Cont deschis la Banca Română pentru Dezvoltare Sucursala Municipiului Bucureşti (BRD - SMB), nr. 40.729.96.133.178.

Tehnoredactare computerizată: PROREP S.R.L.

Tehnoredactor : Gabriela NIŢU

Abonamente

Reamintim cititorilor noştri că abonamentele la revista „Mişcarea" se pot contracta numai prin intermediul redacţiei noastre.

Preţul unui abonament pe un an este de 4000 lei, iar pe 6 luni 2000 lei.

Veteranii de război, foştii deţinuţi politici, pensionarii, studenţii şi elevii beneficiază de o reducere de 50 %. În acest caz este necesară prezentarea unui act justificativ (talon pensie, adeverinţă etc.).

Pentru abonaţii din străinătate abonamentul este de 40 $ USA anual.

Abonamentele se pot achita prin mandat poştal cu specificarea numărului nostru de cont (pentru plata în lei) şi prin cec money order (pentru $).

Program relaţii cu publicul al redacţiei „Mişcarea" miercuri şi vineri, orele 16.00 – 20.00

Responsabilitatea pentru conţinutul textelor publicate aparţine exclusiv semnatarilor. Punctele de vedere susţinute în paginile „Mişcării" nu pot fi atribuite formaţiunii politice MPR.

Mişcarea Pentru România îşi asumă responsabilitatea numai pentru documentele sau comunicatele publicate de către reprezentaţii săi autorizaţi sub semnătură oficială (cu precizarea funcţiei deţinute în cadrul MPR).

Publicarea unor articole (integral sau fragmente) apărute în paginile „Mişcării" nu este permisă decât cu acordul scris al Redacţiei.

Anul III Nr. 6 (27)
16–31 martie 1994

Despre intelectuali și rosturile lor

– Interviu cu dl. prof. univ. dr. Ilie Bădescu Președintele Asociației Sociologilor din România

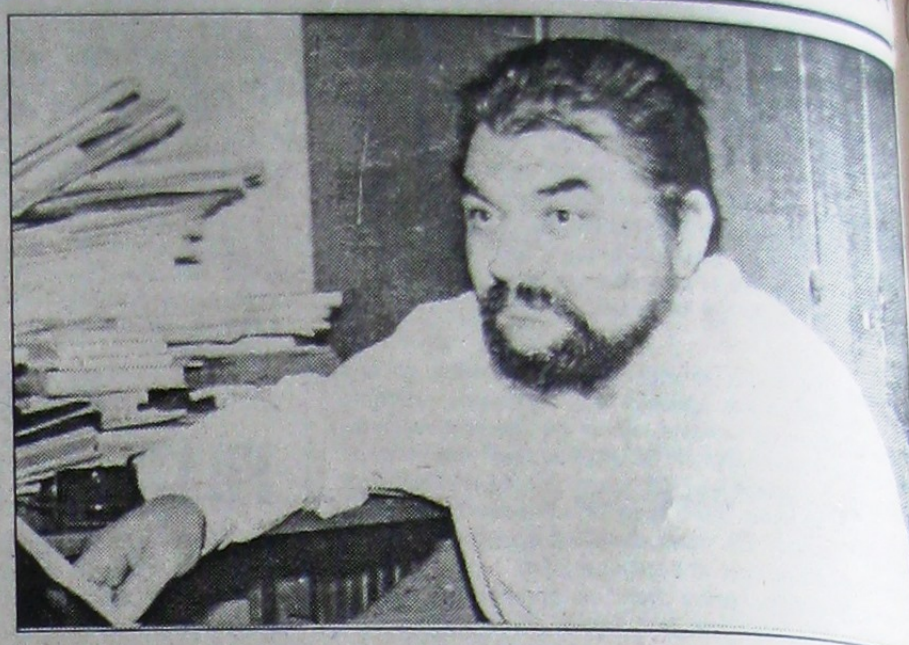

ILIE BĂDESCU – Doctor în sociologie. Profesor la Universitatea din București. Cursuri de antropologie istorică și sociologie comparativă. Volume: *Statul contemporan și evoluția lui istorică, 1981; Sincronism european și cultură critică românească, 1984; Timp și cultură. Trei teme de antropologie istorică*. 1988. Din 1993 președintele Asociației Sociologilor din România.

Reporter: *Dle profesor, vă propun să alegem drept punct de plecare al acestui interviu o mai veche dezbatere a televiziunii române, o dezbatere despre intelectuali și rosturile lor. Toată lumea subînțelege prin „intelectual" un om cu o anumită pregătire, un om avizat, un „om cult". O asemenea relație însă, a fost pusă sub semnul întrebării încă din anii 1830, când un mare intelectual european precum A. Comte vorbea despre intelectuali „inculți", pe care-i numea „literatori". Aceștia sunt cei care înlocuiesc **funcția creatoare de cultură** cu **funcția retorică**. În loc de a crea sisteme teoretice, ei combină teorii și doctrine vechi. Îndeplinesc, dacă pot spune astfel, la un nivel incomparabil, numai funcția unui computer. Ce părere aveți despre această relație dintre categoria intelectualilor și cultura unui popor sau a unei epoci?*

Ilie Bădescu: Ai sesizat aspectul esențial al acestei relații. În societatea modernă apare o categorie bizară, a intelectualului care nu numai că este străin de *cultura poporului său*, dar, cum spunea Comte, este străin și de *cultura epocii sale*, fondată pe „valori pozitive" și deci pe *legea specializării* și a *specialistului*, tip social cu totul diferit de *ideolog* – de „literator", cu termenul lui Comte.

Aș dori să subliniez această distincție, care ne-a rămas de la Tocqueville, între „specialist" și „ideolog". Eu cred că intelectualitatea noastră de astăzi, mai ales cea activă, care controlează presa și instituțiile, are o compoziție dezechilibrată: sunt foarte mulți „ideologi" și foarte puțini „specialiști" printre ei. În al doilea rând, atât „ideologii" cât și „specialiștii" par a fi relativ detașați în raport cu liniile organice ale societății românești de astăzi. Ei răspund foarte rapid la „somațiile ideologice", „occidentalizante" în special și foarte greoi la „somațiile" poporului român însuși. Fenomenul intelectualului care nu se pricepe la nimic și care cu cât e mai incompetent cu atât e mai zgomotos este poate trăsătura cea mai pregnantă a vieții noastre politice actuale. Azi se poate vorbi deci de o „incultură" relativă a intelectualului.

În perioada interbelică, România era sincronizată lăuntric cu fenomenul cultural mondial. Mircea Eliade recenza romanele care apăreau la acea vreme în Europa. Același lucru se întâmpla în celelalte domenii. Indicatorul culturii intelectualilor este dat de capacitatea lor de a crea școli în domeniile în care activează. În intervalul interbelic, nu era domeniu al științei în care să nu fi existat cel puțin o „școală". În sociologie, școala lui Dimitrie Gusti era una dintre cele mai înalte pe plan mondial.

Rep.: *Când vă referiți la intelectualul „reproducător", aveți în vedere, desigur, implicit, activitatea lui pentru difuzarea culturii prin traduceri. Dacă nu este creatoare, o intelectualitate poate să-și asume o funcție-suport. Ea poate fi, cum s-ar zice, „traducătoare", adică poate primeni cultura de acasă cu operele altor culturi. Ce părere aveți despre „traducerile" care se fac astăzi?*

I. B.: Traducerile nu trebuie să fie întâmplătoare. De la I. Heliade-Rădulescu și până la traducerile teoriilor științifice a funcționat mereu un *program*. Nu s-a tradus niciodată atât de haotic ca acum. Iată un exemplu. S-au scris cărți despre Orfeu și orfism. Dintre toate acestea, cea mai semnificativă pentru aria noastră este cartea lui Macchioro, care face demonstrația legăturii dintre orfism și paulinism. Or, pentru spațiul răsăritean, demonstrația este esențială căci contribuie la cunoașterea fondului nostru protocreștin și la o mai bună înțelegere a ariei noastre culturale. Mărește deci capacitatea noastră de a *vedea* în adâncimile timpului. Ei bine, nu această carte a fost tradusă, ci alta, a lui Boulanger – „Orfeu" – care l-a combătut pe savantul italian. Or, traducerea numai a acestei lucrări, fără „perechea" ei, confirmă tocmai ce spuneam mai sus. Cea prejudiciată este, fără îndoială, cultura română.

Cât privește editurile, numai acelea în care prima guvernare fesenistă n-a reușit să schimbe conducerea mai au program editorial coerent. Mă refer la Ed. Științifică, la cea Enciclopedică, la Cartea Românească și parțial la Minerva. În rest, peste tot unde au ajuns *echipe noi*, consecința a fost dezagregarea. Iar cei care au plecat și-au fondat edituri proprii. Producția de carte este o industrie cu totul specială. O întreprindere editorială nu se conduce ca una de unt și nici nu poate fi preluată de cel care, până ieri, în numele disidenței, a stat, în cel mai rău caz, în bibliotecă. Căci în pușcărie n-a stat aproape nici un disident. Când un ministru al culturii confundă *afinitățile d-sale elective* cu un *criteriu de selecție și de competență*, face proba unei concepții voluntariste și a unei conduceri incompetente.

În numele aceleiași concepții, altcineva a scos mari scriitori din Uniunea Scriitorilor și a desființat reviste.

Rep.: *La ce reviste anume vă referiți?*

I. B.: A fost o mare eroare, de pildă, să desființezi revista „Luceafărul" și să dispersezi gruparea de acolo, care-i cuprindea pe Edgar Papu, Paul Anghel, Ion Lăncrănjan, Fănuș Neagu, Mihai Ungheanu, Ioan Alexandru, Cezar Ivănescu, Ion Gheorghe și mulți alții, ca să nu pomenesc cercurile „externe" constituite în jurul acestei reviste. Mihai Ungheanu este unul dintre creatorii unei *reviste de direcție*. A rămas „România literară", la a cărei direcție s-au aflat N. Manolescu, Zigu Ornea și, din afară, Gogu Rădulescu. S-a creat un mare dezechilibru cultural care n-a produs decât confuzie și un monocentrism păgubitor.

Toate acestea au fost gesturi deculturative și total nepricepute, am putea spune „inculte", adică străine de interesele și de ființa culturii. Totul s-a făcut în numele așa-zisului proces de „eliminare" a susținătorilor regimului comunist. În fapt, era un gest de răzbunare meschină, de gașcă. Fiindcă ce „susținător" a fost Ion Lăncrănjan, șingurul care, în 1988, scria cutremurătoarea nuvelă „Cioampa", în care demistifica monstruozitatea regimului comunist *la zi*? Iar revista care o publica era „Luceafărul". Tot acolo a fost publicată, în traducere, nuvela teribilă a lui Bulgakov și nuvela lui Ion Florian Panduru, care ni-l arată pe Dumnezeu plimbându-se prin lume și găsind peste tot stricăciunea omului. Căuta un loc în care să reașeze raiul pe pământ. Locul acela trebuia să nu fi fost atins de lucrarea omului urban-industrial, de răutățile puterii și de mașină. Un țăran din Satbătrân, care se săvârșise, îi promite că acel loc ar fi chiar Satbătrân. Se hotărăște Dumnezeu să-l asculte pe țăran, dar, evident, la fața locului apare decepția. Între timp, constructorul socialismului trăsese un drum forestier și peste raza acelui „colț de rai". Dumnezeu nu mai are unde instala raiul. Acest mod de a trata chestiunea „Deus otiosus" mi se pare teribil. Poate doar în literatura latino-americană să mai fie lucruri asemănătoare. Teribile fapte. Dar „Cutremurul" lui Paul Anghel, care vorbește despre demolatorii de orașe, despre „paranoia vandalică" a omului politic? Niciodată n-a mai apărut în literatura română un mai cutremurător apel pentru salvarea popoarelor de opera paranoiei vandalice ca în acest roman. Și el apărea în 1988. Dar „Princepele" lui Eugen Barbu, dar poemele mistice ale lui Cezar Ivănescu și Ioan Alexandru, sau „Elegiile politice" ale lui Ion Gheorghe? Toate acestea se leagă de revista „Luceafărul", condusă de Mihai Ungheanu, de personalitățile lui Paul Anghel, Ioan Lăncrănjan, Ion Florian Panduru (ultimii doi dispăruți în plină forță creatoare, jigniți de nerecunoștința noastră postrevoluționară).

Rep.: *O revistă are personalitate în măsura în care este o revistă de direcție și promovează o nouă idee teoretică. Altminteri poate fi o revistă de direcție, dar direcția rămâne una pe linie ideologică. A fost direcția de la „Luceafărul" mai mult decât o „direcție ideologică"?*

I. B.: De revista „Luceafărul" se leagă marea dezbatere în jurul chestiunii „protocroniilor", chestiune care hrănește în America o întreagă direcție de cercetări. Este vorba despre psihologia transpersonală care face dovada posibilității protocroniilor, în vreme ce, la noi, reacții inculte au trecut ideea în clasa „chestiunilor politice". Jalnică incultură! Revista „Luceafărul" a fost neîndoielnic pe o „direcție culturală" nu doar pe una ideologică. Tot ceea ce am spus până acum probează acest lucru.

Rep.: *V-aș propune să continuăm discuția în jurul chestiunii profilului psiho-cultural al manifestărilor intelectuale de la noi. Altfel spus, v-aș ruga să vă referiți la alte aspecte ale fenomenului deculturativ de astăzi sau, păstrându-ne în același registru, ale „culturii" actuale.*

I. B.: Un alt fenomen grav de incultură este acela al *substituirii* domeniilor. A apărut, din pământ din iarbă verde, o armată de veleitari care bat la porțile tuturor științelor umane fără a avea măcar abece-ul acelor științe. În plus, există o tentație perversă a intelectualului de a se pronunța în domenii pentru care nu are pregătire. Cel mai afectat domeniu este acela al sociologiei. Cutare critic literar se pronunță în zona socialului cu o dezinvoltură stranie. Firesc este să-și facă datoria în zona literaturii, nu în cea a comentariului social. Cutare jurnalist de la emisiunile despre bănci și finanțe se transferă în zona etnopsihologiei, pentru a explica, prin C. Rădulescu-Motru, criza economică actuală. O asemenea confuzie a competențelor nu se întâmplă nicăieri în lume, nici în cea mai provincială cultură. Acesta este un gest de incultură prin substituirea domeniilor. Interdisciplinaritatea nu se poate practica *ad-hoc*, adică între orice și orice, după capriciul pe care-l îngăduie, se pare, cultura de masă (difuzată prin mass-media). Interdisciplinaritatea este îngăduită unor *spirite disciplinare* experimentate, deci unor specialiști recunoscuți deja în domenii ferm delimitate. Pe valul cercetării, aceștia ating, în mod obiectiv, și alte domenii și, din această interferență intrinsecă, se naște o cunoaștere de graniță între două domenii și două discipline. Interdisciplinaritatea nu este, în nici un caz, un produs retoric și o chestiune de discurs. Acest fenomen aduce o gravă încălcare a *legii specializării* cunoașterii și a *statutului specialistului*, trăsături esențiale ale modelului cultural european.

Rep.: *Ați putea formula o „generalizare empirică" în raport cu fenomenul pe care-l discutăm, ca să nu rămânem în zona exemplificărilor?*

I. B.: Înmulțirea ideologilor în locul specialiștilor, a „literatorilor" în locul scriitorilor, a logomaților în locul jurnaliștilor etc. este un fenomen de gravă incultură postdecembristă. Snobismul este aproape aproape generalizat. Aceasta este boala mimetismului și face casă bună cu politicianismul – forța cea mai dezagregantă dintre cele care se pot ivi într-o societate.

Rep.: *Dle profesor, asistăm astăzi la o gravă degradare a limbajelor publice. Care să fie cauza acestei „dezarticulări" a tipului specific de discurs? Este vorba despre o „maladie moștenită" (cum spun cei ce vorbesc despre „limba de lemn" a discursului comunist) sau este o „maladie dobândită"?*

I. B.: Este câte ceva din amândouă, deși pare a fi mai mult o maladie dobândită. Nu trebuie uitat că *limbajele* diverselor domenii se învață cu mare greutate și cu multă muncă. Mai ales cu multă muncă. Mimetismul, în domeniul limbajelor ideologice și al discursului public, conduce la articulări eronate, la deficiențe ale acestor limbaje. În vorbirea curentă, se articulează *cuvinte* și cel ce nu articulează *corect* sunetele în cuvinte spunem că este un *dislalic*. În vorbirea publică, se articulează *categorii, concepte, idei*, doctrine și cel ce nu le articulează corect, după regulile limbajului ideatic și doctrinal, este și el un „dislalic" de un tip aparte, pe care îl putem numi „disnomic" (de la nomos = lege, normă, regulă). Maladia vorbirii publice, pe care am denumit-o *disnomie*, este poate sindromul cel mai grav al deculturației și deci al inculturii actuale.

Unii dintre „liberalii" noștri de azi vorbesc despre liberalism într-un mod în care nu s-a vorbit nici la începuturile liberalismului, ca și cum n-ar fi trecut aproape 200 de ani de liberalism european. În plus, liberalismul s-a modulat în raport cu marea critică europeană care a zguduit acest sistem ideologic. Ideea liberală s-a educat ea însăși la *școala culturii critice europene*. Ceea ce nu pare a-i fi atins pe liberalii noștri de la Grupul '93, care vorbesc despre un liberalism pur, etc., etc. La fel se întâmplă în raport cu ideea social-democrată, cu cea națională, cu cea socialistă. Este straniu să vezi partidele social-democrate de la noi vorbind despre ideea socialistă ca și cum Europa răsăriteană n-ar fi trecut prin cei între 50 și 100 de ani de socialism pustiitor. Ca să nu-ți asumi această lecție mi se pare a fi o dovadă de incultură.

Se vorbește despre nostalgicii comunismului. *Dar nostalgicii liberalismului, ai țărănismului, ai legionarismului?* Nimic nu mai poate fi reeditat. Acești oameni pun sistemele ideologice înaintea poporului român. Ce-are a face că în primejdie este poporul român? Sistemele ideologice să trăiască. Ce-are a face că suferă muncitorul? Ideea socialistă și sindicalistă să trăiască. Ce-are a face că este amenințată ființa națională? Ideea naționalistă să trăiască. Ce-are a face că piața este incoerentă și zguduită? Ideea liberală să trăiască. Ce-are a face că toate corpurile muncii naționale sunt dezagregate? Ideea industrialistă să trăiască.

Iată, dar, cum lucrul cel mai grav, salvarea *formei* în detrimentul *fondului*, a naționalismului în detrimentul națiunii, a socialismului în detrimentul claselor lucrătoare, a liberalismului în detrimentul pieței coerente („organizate"), a statismului în detrimentul statului, a țărănismului în detrimentul clasei țărănești, a paco-civismului în detrimentul societății civile, reprezintă direcțiile de manifestare ale vieții noastre politice. Accentul pus pe *ideea politică*, pe doctrine este atât de copleșitor încât tot ce nu intră în corsetul ideii politice este declarat catastrofă și amenințare la adresa omenirii și a păcii mondiale.

Rep.: *Dar în celelalte domenii, ce se întâmplă?*

I. B.: Îți propun să vorbim despre ele într-un alt număr al revistei „Mișcarea".

A consemnat Dan DUNGACIU